

چکیده

پژوهش حاضر باهدف فراترکیب ادبیات گسترده در مورد ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی انجام گرفته تا چارچوب جامعی از نقش آموزش عالی در ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها ارائه نماید. این پژوهش از نظر هدف کاربردی است و با روش کیفی فراترکیب یا سنتز پژوهی انجام شده است. جامعه آماری، کلیه مطالعات انجام شده در بازه زمانی ۱۹۹۱-۲۰۱۸ است. در زمینه موضوع مورد نظر ۱۵۰ پژوهش ارزیابی و در نهایت ۲۸ مقاله به صورت هدفمند انتخاب گردید، پس از تحلیل محتوا و ترکیب ادبیات مربوطه با روش کدگذاری باز، محوری و انتخابی در مجموع ۲۰۰ کد، ۸۲ مفهوم و ۱۷ مولفه کلیدی طی فرایند جست و جو و ترکیب نظام مند انتخاب و مورد تحلیل قرار گرفت و اعتبار آن از طریق آزمون معادلات ساختاری تأیید گردید. نتایج تحلیل نشان داد مهمترین مولفه های کلیدی جامعه یادگیری، محیط سیاسی، محیط اقتصادی، محیط حقوقی، تولید دانش، سرمایه انسانی، تحقیقات، فناوری اطلاعات (زیرساخت نرم و زیرساخت سخت)، سرمایه اجتماعی، اجرای قراردادهای، نظام مالیات، رژیم نهادهای، جذب دانش، حکمرانی خوب، بهره‌وری کل نهادهای، کیفیت محصولات (کالا و خدمات)، نوآوری (در محصول، فرایند، سازمان و بازار) است که در سه رده عوامل زمینه‌ای، میانی و مستقل دسته‌بندی شدند و در نهایت پس از طی ۶ مرحله پژوهش الگوی ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی ارائه گردید. مراکز آموزش عالی رقابت پذیر در بستری از جامعه یادگیری پویا، نظام اقتصادی آزاد و نظام سیاسی مردم سالار، از طریق کمک به تولید دانش، انباشت سرمایه انسانی، انباشت سرمایه اجتماعی و تعاملات نوآورانه با صنعت، دولت و جامعه مدنی، به ارتقاء مزیت رقابتی و رقابت پذیری کسب و کارها کمک می‌کنند.

کلید واژه:

مزیت رقابتی، کسب و کارها، آموزش عالی، سرمایه انسانی

مقدمه

در عصر دانایی، مراکز آموزش عالی با هدف کسب دانش منشأ بروز تحولات بسیاری از جمله ارائه اطلاعات علمی در جوامع انسانی هستند [۱۵]. این مراکز اجتماعی با کارکردهای آموزشی، پژوهشی و خدماتی مبادرت به تولید دانش، تربیت نیروهای متخصص و کارآمد در حوزه‌های متنوع علمی و پژوهشی خدمات مستقیم و غیرمستقیم به جوامع ارائه می‌دهند و مرزهای دانایی را گسترش می‌دهند [۲۴]. از همین رو محققان در این پژوهش برآن هستند تا نقش مراکز آموزش عالی را در ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها و توسعه اقتصادی نشان دهند.

مزیت رقابتی چالش تمامی کسب و کارها است. نوآوری از طریق عوامل خارجی مزیت رقابتی را افزایش می‌دهد. این عوامل خارجی شامل دو گروه عوامل میکرو و ماکرو هستند. عوامل خارجی در سطح میکرو تأثیر بیشتری بر توسعه نوآوری می‌گذارند. نوآوری به‌عنوان ابزاری استراتژیک در این رقابت مهم به منظور بهبود، ایجاد و تقویت کسب و کار در ایجاد مزیت رقابتی برابر یا بهتر در کشورهای خارجی به منظور تحقق توسعه پایدار تبدیل خواهد گردید [۸۰]. منابع و قابلیت‌ها همراه با استراتژی‌ها، مزیت رقابتی را تعیین می‌کنند اما ارتباط و اهمیت آن‌ها بسته به نوع شرکت متفاوت است [۸۱].

در فرایند مزیت رقابتی کسب و کارها برای کسب موفقیت و حفظ بقای نیاز به سطح بالایی از عملکرد دارند تا با ارائه محصولات و خدمات متمایز به مشتریان در تمامی ابعاد برتر از سایر رقبا در عرصه رقابتی ظاهر گردند [۸]، [۹]. کسب و کارها به منظور دستیابی به مزیت رقابتی نه تنها باید به توانمندی‌های داخلی خود بلکه باید به عملکرد رقبا و تحولات محیط توجه کنند [۷۶]. مزیت رقابتی

ارائه الگوی ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی

زهره محمدی نصرآبادی
دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی
دانشگاه آزاد اسلامی
zahramohammadi_n@yahoo.com

دکتر زهرا طالب (نویسنده مسئول)
استادیار دانشگاه آزاد اسلامی
zataleb@yahoo.com

دکتر یعقوب انتظاری
دانشیار مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی
آموزش عالی
y.entezari1965@gmail.com

دکتر عصمت مسعودی ندوشن
استادیار دانشگاه آزاد اسلامی
esmatmasoudi104@yahoo.com

تاریخ ارسال: ۹۹/۰۲/۰۲
تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۴/۰۱

در مرکز عملکرد بنگاه قرار دارد از همین رو باید ارزشی به مشتریان ارائه نماید که ارزش دریافتی از هزینه انجام شده برای دریافت کالا یا خدمات بالاتر باشد [۷۰].

مزیت رقابتی مجموعه‌ای از عملکردهای کسب و کار است که رقبا به راحتی قادر به تقلید، کپی و یا از بین بردن آن را نداشته باشند [۷۰]، [۱۳]. یکی از بهترین منابع کسب و خلق مزیت رقابتی در کسب و کارها بهره‌گیری از دانش، مهارت و توانمندی‌های کارکنان است [۷۶]، [۸].

در طبقه‌بندی تعاریف مزیت رقابتی کسب و کارها سیگالاس آن را از دو دیدگاه مطرح می‌کند: در دیدگاه اول مزیت رقابتی را از نظر عملکردهای به‌عنوان نمونه سودآوری نسبی بالا، بازده بالاتر از میانگین، شکاف سود و هزینه، سود اقتصادی، سود متفاوت مثبت بیش از هزینه‌های فرصت و تقسیم مقطعی بین تقاضای بازار محصول و هزینه حاشیه‌ای و در دیدگاه دوم مزیت رقابتی را از لحاظ منابع یا عوامل تعیین کننده مانند خصوصیات خاص بازارهای فردی محصول، رهبری هزینه، تمایز، مکان، فناوری‌ها، ویژگی‌های محصول و مجموعه‌ای از منابع و قابلیت‌های شرکت‌های اختصاصی تعریف می‌کند [۷۹]. نوآوری منجر به ایجاد رشد پایدار می‌گردد که این امر به نوبه خود در بازارهای داخلی و خارجی مزیت رقابتی ایجاد می‌کند [۷۸].

رابطه میان مراکز آموزش عالی و مزیت رقابتی کسب و کارها (توسعه اقتصادی) از دو بعد حائز اهمیت است:

در بعد اول رابطه متقابل میان علم، فناوری و فرهنگ جامعه و دیگری التزام مراکز آموزش عالی به اشاعه ارزش‌های جدید علم و فناوری مورد نیاز جامعه است. مادامی که فرهنگ توسعه علم و دانش در جامعه ایجاد نگردد علم و دانش راهگشای مشکلات بنیادی جامعه نخواهد بود. برقراری رابطه میان مراکز آموزش عالی با نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موجبات توسعه اقتصادی جوامع [۷۱] و مزیت رقابتی کسب و کارها خواهد گردید [۶۱].

با ورود مفهوم سرمایه انسانی و آموزش در تحلیل‌های اقتصادی، اقتصاد آموزش به مفهومی مستقل در علم اقتصاد تبدیل شده است [۴۸]. اهمیت آموزش به‌طور عام و آموزش عالی به‌طور خاص از مرزها فراتر رفته و سیاست‌های بین‌المللی را تحت‌الشعاع قرار داده بدیهی است بخش اعظم توسعه اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و سیاسی هر کشور تحت تاثیر پیشرفت‌های علمی و فرهنگی آن جامعه قرار خواهد گرفت. در حقیقت افزایش سطح تحصیلات فرایند یادگیری مسائل پیچیده فنی و حرفه‌ای را برای افراد آسان و در عین حال سطح مهارت و قابلیت‌های آن‌ها را ارتقا می‌بخشد. به همین دلیل مهمترین وظیفه آموزش عالی آموزش و پرورش نیروی انسانی کارآمد برای اشتغال در بخش‌های مختلف و مورد نیاز جامعه است [۷۳]. زیرا دانشگاه صرفاً مکانی برای یادگیری آموزه‌های نظری و پروژه‌های تحقیقاتی در جهت اهداف اقتصادی صنایع نیست بلکه باید قادر به تربیت افراد و تاسیس بنگاه‌های ایجادکننده کار و کارآفرینی را برعهده بگیرد [۵۸]، [۱۵].

در دیدگاه جدید آموزش عالی به‌عنوان یکی از نهادهای اجتماعی جامعه و بازوی اصلی پیشبرد اهداف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی در فرایند توسعه وارد عرصه کسب و کار جهانی شد، هر جامعه‌ای فرهنگ دانشگاهی خاص خود را از دل ساختارها، روابط اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جامعه خود اتخاذ می‌کند [۲۴]. در تاریخ هیچ عاملی همانند آموزش عالی موثر و ناشر تحولات سازنده در جوامع انسانی نبوده، همواره پیشتازان تحولات علمی و اجتماعی جوامع تربیت شدگان و فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش عالی و نخبگان علمی هستند [۳۵]. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی علاوه بر نقش فرهنگ‌سازی در جامعه، باید در پیشبرد اهداف توسعه کسب و کار و اقتصاد در ابعاد ملی و بین‌المللی نیز نقش ایفا نمایند، از آنجا که هویت و موجودیت ملت وابسته به مراکز آموزش عالی است پس مراکز آموزش عالی باید تمام توجه خود را معطوف به خواسته‌های ملتش نماید [۲].

اثرات فعالیت‌های آموزش عالی در سه مقوله اثرکاری، اثرشناختی و اثرنوآوری به چشم می‌خورد. در مقوله اثرکاری، نیروی انسانی آموزش دیده و دارای تخصص قادر است تا وظایف محوله به خود را از نظر کمی و کیفی به بهترین نحو به دنیای کسب و کار ارائه دهد. در مقوله اثرشناختی اتخاذ به موقع و به جا تصمیم در اولویت قرار دارد و در مقوله اثرنوآوری فارغ‌التحصیلان با توجه به مهارت و دانش کسب شده باید قادر باشند تا ایده‌ها را به بهترین اطلاعات جدید برای ارائه به کسب و کارها تبدیل کنند زیرا که نوآوران جهان امروز فارغ‌التحصیلان و پرورش‌یافتگان محیط‌های دانشگاهی و آموزش عالی هستند [۱۵].

با وجود تحولات چشمگیر علمی و فناوری، دیگر سرمایه فیزیکی، منابع طبیعی و کار و کارگر مهمترین منبع تولیدی و اقتصادی کشورها نیست بلکه دانش و به دنبال آن سرمایه انسانی مهمترین نقش را ایفا می‌کنند. دراکر ۱ بر این باور است که تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد بستر ساز توسعه همه جانبه و پایدار کسب و کارها است و قادر است تا دانش و توانایی‌های آدمی را از قوه به فعل برساند. یقیناً رشد دانش و افزایش معلومات موجب پیشرفت‌های علمی و صنعتی در چارچوب نظام‌های آموزش عالی خواهد بود. در حقیقت مراکز آموزش عالی دانش و مهارت مورد نیاز برای ارتقا مزیت رقابتی در سطوح مختلف اقتصاد را فراهم می‌کنند [۲].

نظر به اینکه توسعه و پیشرفت جوامع حاصل اتصال حلقه‌های توسعه علمی، صنعتی و اقتصادی است، با اتصال زنجیروار دانشگاه به عنوان متولی توسعه علمی و عامل اصلی توسعه صنعت می‌توان شاهد به بار نشستن توسعه اقتصادی در کشور و پیشرفت و پویایی آن بود. دانشگاه‌ها با تولید علم و فناوری و مسلح ساختن صنایع به دانش و علم روز خواهند توانست کشور را به سوی خودکفایی و توسعه اقتصادی رهنمون سازند. بدین ترتیب، با حرکت جامعه به سوی پایه‌گذاری تحقیقات بنیادی، پژوهش‌های علمی و آموزش‌های کاربردی می‌توان گام‌های اساسی را در خصوص تربیت نیروی انسانی متخصص، که خود متولی تولید علم و فناوری هستند، برداشت و حلقه توسعه صنعت و اقتصاد کشور را تضمین و گسترش داد [۷۴]، [۲۴].

آموزش عالی با تخصصی شدن و تربیت نخبگان جامعه در شاخه‌های مختلف دانشی بستر ساز ایجاد مهارت و تخصص در افراد، تولید دانش فنی و بهبود قوه تشخیص مؤثرترین روش سرمایه‌گذاری در منابع انسانی است زیرا با آموزش، دانش‌افزایی و ارتقای نگرش و مهارت زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی لازم را نه تنها برای بهبود محیط کسب و کار بلکه برای ارتقا مزیت رقابتی در سطوح مختلف اقتصاد (بنگاه، بخش، محلی، منطقه‌ای، کشور و ملی) مهیا می‌کند [۲۴]، [۲].

در کشور ایران اگرچه سرمایه‌گذاری در نظام آموزشی بر رفتارها و نگرش‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور مؤثر و برخی پیامدهای اقتصادی را دربر داشته اما ارزیابی عملکرد نظام آموزش عالی کشور حاکی از این امر است که جنبه مصرفی این سرمایه‌گذاری بیش از جنبه تولیدی آن بوده است. حال این‌که کشور ما نیاز به پیوند بین فرایندهای آموزشی و فرایندهای کسب و کار دارد تا شاخص سرمایه انسانی بهبود یابد. جهت پیوند بین فرایندهای آموزشی و پژوهشی و فرایندهای کسب و کار و در نهایت، توسعه پایدار مناطق مختلف کشور باید سیاست‌ها و راهبردهای استراتژیکی آموزشی کشور به سوی رویکرد آمایشی تغییر یابد [۴۴].

در اقتصاد جهانی دانش از مراکز آموزش عالی انتظار می‌رود در خدمت زیست بوم خود باشند و به توسعه و رقابت پذیری آن کمک کنند [۵۵] اما در ایران و برخی کشورهای در حال توسعه مراکز آموزش در خدمت زیست بوم نبوده [۳۷] و به اهمیت، جایگاه و نقش مراکز آموزش عالی توجهی نمی‌گردد و مبانی نظری و تجربی در میان متخصصان مراکز آموزش عالی در غالب دفاعیات متقن و تعالی نظری گذاشته نشده تا پیوندی بین فرایندهای مراکز آموزش عالی و کسب و کارها برقرار گردد. در حقیقت سیاستگذاران راهبرد جامعی برای مزیت رقابتی و نقش آن در ارتقاء اقتصاد و کسب و کارها ندارند. در عصر اقتصاد مبتنی بر دانش توجه به نقش و جایگاه مراکز آموزش عالی در ارتقا مزیت رقابتی کسب و کارها در سطح ملی دارای اهمیت است در این پژوهش محققان بر آن هستند تا به سوالات زیر پاسخ دهند:

- مدل ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی کدام است؟
- مولفه‌ها و شاخص‌های بستر ساز کسب و کارها کدام است؟
- مولفه‌ها و شاخص‌های آموزش عالی کدام است؟
- مولفه‌ها و شاخص‌های مزیت رقابتی کدام است؟

۱. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

فاضلی [۴۱] در پژوهشی راجع به فرهنگ دانشگاهی ایران شاهد این امر بودیم که نظام آموزشی در کشور ایران نه تنها پژوهش محور و دانشجو محور نیست، بلکه سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی نیز بر مبنای تقاضای اجتماعی طراحی نشده است و عمدتاً دولت‌ها به شیوه مکانیکی و از بالا به پایین به پرداخته‌اند و نظام آموزشی کشور غالباً اقتدارگرایانه، غیرمشارکتی، تک‌صدایی است و یادگیری‌ها تماماً منفعل، ایستا و غیربازتابی است [۲].

از آنجا که برقراری ارتباط بین آموزش عالی و صنعت مزایای فراوانی دارد، ممکن است این ارتباط با موانع بسیاری من جمله عدم سیاست‌گذاری مناسب، سیاست‌ها و روش‌های نادرست آموزشی، ضعف یا نبود نهادهای خدمات فناوری، فضای غیررقابتی و موانع انگیزشی مواجه گردد. علاوه بر این می‌توان بی‌اعتمادی صنعت به مراکز تحقیقاتی و اصلاح ساختاری را از جمله موانع ارتباط دانشگاه و صنعت دانست [۴۵] و [۱۵]. آموزش عالی با تربیت نیروهای فرهیخته هزینه جمع‌آوری اطلاعات و مبادله آنرا کاهش داده که خود عاملی بر بهبود محیط کسب و کار و در نتیجه موجب رشد و توسعه اقتصادی خواهد گردید [۵۹]، [۱۵]. آموزش عالی مهمترین نظام جوامع است که در بلندمدت سرنوشت جامعه را رقم خواهد زد [۷۵] و در توسعه جوامع نقش دارد [۱۸]. مطالعه مزیت رقابتی در کسب و کارها و نقش مراکز آموزش عالی در ارتقاء آنها نیاز به نگاهی جامع دارد. کسب مزیت رقابتی در یک اقتصاد بیانگر تلاش، رقابت و همکاری مجموعه‌ای از ذی نفعان و نقش آفرینان در آن اقتصاد من جمله مراکز آموزش عالی و عوامل متنوع زمینه‌ای در پدید آمدن آن است. تمامی نقش آفرینان و عوامل آنها را که در تعامل با یکدیگر مزیت رقابتی، رقابت پذیری و توسعه اقتصادی را به ارمغان می‌آورند، اکوسیستم کسب و کار نامیده می‌شود [۶۲]. اگر مراکز آموزش عالی منطبق با ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه عمل نمایند نه تنها قادر به پاسخگویی نیازهای

اجتماعی، فرهنگی، علمی، اقتصادی و سیاسی جامعه است بلکه به دلیل شناسایی نیازهای ملی و بین‌المللی جامعه، زیرساخت‌های علمی و فناوری بومی کشور پرداخته و موجب تسریع در فرایند توسعه اقتصادی [۲] و ارتقا مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها می‌گردد. آموزش عالی باید با مهیا نمودن بستری مناسب در راستای آموزش، پژوهش، کارآفرینی و نوآوری منطبق با نیازهای کسب‌وکار موجبات اشتغال، رشد، توسعه و بهبود وضعیت اقتصادی و ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها گردد [۱۵]. در چارچوب نظری مولفه‌های متغیرهای میانی از یکطرف و متغیرهای زمینه‌ای از طرف دیگر، در رابطه با یکدیگر و به طور مستقیم به شکل‌گیری متغیرهای مستقل کمک می‌کنند.

۲. روش پژوهش

در مطالعه حاضر از روش فراترکیب ۲ یا سنتز پژوهی استفاده شده است. راهبرد مورد استفاده فراترکیب چارچوب‌های نظری و پژوهش‌های مرتبط پیشین است. سنتز پژوهی گاهی معادل با فراتحلیل کیفی به‌کار می‌رود، سنتز پژوهی ترکیب ویژگی‌ها و مشخصه‌های خاص مجموعه ادبیات تحقیق است. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، رویکرد به کار گرفته شده کیفی است.

هدف سنتز پژوهی تحلیل منتقدانه پژوهش به منظور حل تعارضات موجود در ادبیات و مشخص نمودن موضوعات اصلی برای تحقیقات آینده را مشخص می‌نماید [۳۱]. در این مطالعه دانشی متناسب با نیاز تحقیق مورد ارزیابی، سازماندهی مجدد و تفسیر قرار گرفته است [۱۸]. در این پژوهش محققان بر آن هستند تا با ترکیب یافته‌های گوناگون در چارچوبی مشخص به شناسایی مولفه‌های مزیت رقابتی، مولفه‌های کسب‌وکارها و مراکز آموزش عالی و طراحی مدل ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی بپردازند.

فراترکیب، داده‌های اصلی و نتایج مطالعات مورد بررسی را به صورت تفسیری ترکیب می‌نماید، در حقیقت کمک می‌کند تا پژوهشگر به صورتی جامع و نظاممند یک بازنگری دقیق و عمیق انجام دهد و یافته‌های پژوهشی را به نوعی تلفیق کند تا پدیده مورد بررسی، نتایجی بیش از مجموع اجزایش داشته باشد [۷۷]، [۱۱]، [۱]. در این پژوهش محققان به جستجو در میان تحقیقاتی که در ارتباط با ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی انجام شده به استخراج مؤلفه‌ها، روشها و ابزارهای به کار برده شده در این تحقیقات در قالب یک جدول پرداختند و با تحلیل موارد مذکور به تعمیم‌هایی دست یافتند [۱۲].

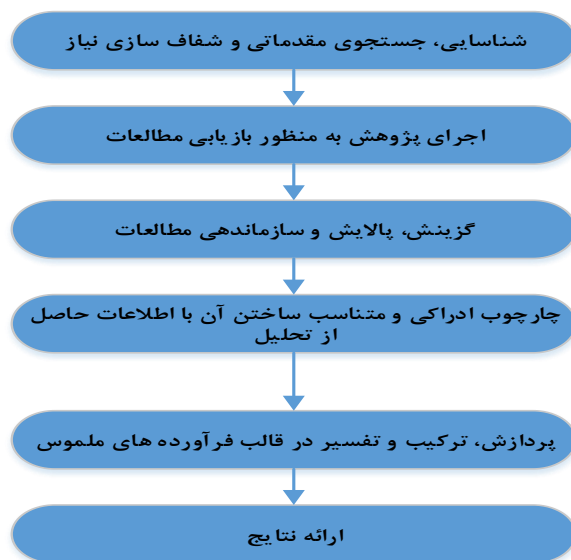
جامعه آماری این پژوهش شامل کتاب‌ها، مقالات، پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های انجام گرفته در سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۱۸ در حوزه مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها و آموزش عالی است. در دهه اخیر شاهد رشد چشمگیر دانش و فناوری هستیم و دیگر در مطالعات شاهد رویکرد اقتصاد مبتنی بر صنعت نیستیم چرا که اقتصاد مبتنی بر دانش است. از آنجا که به طور مشخص در زمینه ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی تحقیقی انجام نگرفته محقق به مطالعات مرتبط در زمینه مراکز آموزش عالی و مزیت رقابتی کسب‌وکارها پرداخته است و بر آن است تا نه تنها مولفه‌های مراکز آموزش عالی و مزیت رقابتی کسب‌وکارها را شناسایی کند بلکه به طراحی مدل ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی بپردازد.

به منظور جمع‌آوری و دسته‌بندی اطلاعات مورد نیاز فرم کاربرگی توسط محقق طراحی می‌گردد تا اطلاعات پژوهش در آن ثبت و سپس ارائه گزارش به وسیله کاربرگ تسهیل و انجام گیرد. فرم کاربرگ به منظور ثبت اطلاعاتی چون عنوان تحقیق، نوع اثر، نویسنده یا نویسندگان، محل، تاریخ چاپ و مقطع تهیه می‌گردد.

در این پژوهش برای فراترکیب اسناد و مدارک علمی موجود از تحلیل محتوی به شیوه مقوله‌بندی استفاده می‌گردد. داده‌های به‌دست آمده از این پژوهش بر اساس کدگذاری در سه سطح باز، محوری و گزینشی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در گام اول با کدگذاری باز مقوله‌ها از اسناد استخراج گردید و در گام بعدی برای به دست آوردن کدهای محوری پژوهش، کدهای باز همجنس در یک مقوله طبقه بندی گردید. کدهای محوری شناسایی شده در ابعاد متناسب با خود قرار گرفتند و کدهای منتخب حاصل شدند در این مرحله پس از دستیابی به مولفه‌های مورد نظر مبادرت به طراحی مدل ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی با توجه به پیشینه‌ی پژوهشها و گزارشات کسب‌وکار و مزیت‌رقابتی جهانی موجود می‌نماییم. برای اطمینان از نحوه‌ی کدگذاری‌ها از دو نفر ارزشیاب جهت کدگذاری مجدد یافته‌ها استفاده گردید که به منظور تأیید پایایی، از فرمول ضریب کاپای کوهن، استفاده شد که میزان توافق بین ارزشیابان در این پژوهش عدد ۷۸ به‌دست آمد. عدد به‌دست آمده بیانگر ۷۸ درصد توافق بین ارزشیابان در کدگذاری‌ها است.

در پژوهش حاضر، جهت تحلیل یافته‌ها از الگوی شش مرحله‌ای فراترکیب روبرتس استفاده گردیده است [۲۲]:

شناسایی نیاز، اجرای جستجوی مقدماتی، شفاف‌سازی نیاز، ۲- اجرای پژوهش به منظور بازیابی مطالعات، ۳- گزینش، پالایش و سازماندهی مطالعات، ۴- چارچوب ادراکی و متناسب ساختن آن با اطلاعات حاصل از تحلیل، ۵- پردازش، ترکیب و تفسیر در قالب فرآورده‌های ملموس و ۶- ارائه‌ی نتایج.

شکل (۱) الگوی شش مرحله‌ای فراترکیب روبرتس

۳. یافته‌های پژوهش:

در این بخش با توجه به شکل ۱ به تحلیل هریک از شش مرحله الگوی روبرتس می‌پردازیم:

۱.۳. مرحله اول: شناسایی نیاز، اجرای جستجوی مقدماتی، شفاف سازی نیاز

طی مطالعات به عمل آمده آموزش عالی مهمترین عامل موثر و ناشر تحولات سازنده در جوامع انسانی است، همواره پیش‌تازان تحولات علمی و اجتماعی جوامع تربیت شدگان و فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش عالی و نخبگان علمی هستند [۳۵]. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی علاوه بر نقش فرهنگ‌سازی در جامعه، در پیشبرد اهداف توسعه کسب‌وکار و اقتصاد در ابعاد ملی و بین‌المللی نیز نقش ایفا می‌کنند [۲]. آموزش عالی باید با مهیا نمودن بستری مناسب در راستای آموزش، پژوهش، کارآفرینی و نوآوری منطبق با نیازهای کسب‌وکار موجبات اشتغال، رشد، توسعه و بهبود وضعیت اقتصادی و ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها گردد (طیبی و همکاران، ۲۰۱۶).

در حقیقت آموزش عالی با تربیت نیروهای فرهیخته عاملی مهم در بهبود محیط کسب‌وکار و در نتیجه موجب رشد و توسعه اقتصادی خواهد بود [۵۹]، [۱۵]. آموزش عالی مهمترین نظام در تمامی جوامع است که در بلندمدت در سرنوشت (یوبش و اسمارت ۳، ۲۰۰۷؛ و در توسعه جوامع نقش بسزایی ایفا خواهد کرد [۱۸].

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی علاوه بر نقش فرهنگ‌سازی در جامعه، باید در پیشبرد اهداف توسعه اقتصاد و کسب‌وکار در ابعاد ملی و بین‌المللی نیز نقش ایفا نمایند، مراکز آموزش عالی باید تمام توجه خود را معطوف به خواسته‌های ملت خود نموده چرا که هویت و موجودیت ملت وابسته به آن‌ها است [۲]. در اقتصاد جهانی دانش از مراکز آموزش عالی انتظار می‌رود در خدمت زیست بوم خود باشند و به توسعه و رقابت‌پذیری آن کمک کنند [۵۵] برقراری رابطه میان مراکز آموزش عالی با نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موجبات توسعه اقتصادی جوامع [۷۱] و کسب‌وکارها خواهد گردید [۶۱].

در حالی‌که در ایران و برخی کشورهای در حال توسعه مراکز آموزش عالی در خدمت زیست بوم نبوده [۳۷] و به اهمیت، جایگاه و نقش مراکز آموزش عالی توجهی نمی‌گردد. نظر به ضرورت و عدم توجه به این مهم در ایران برآنیم تا با طراحی مدل ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی، بین فرایندهای مراکز آموزش عالی و مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها ارتباط برقرار گردد تا در آینده نزدیک مراکز آموزش عالی در خدمت زیست بوم قرار گیرند و بستر ساز توسعه اقتصاد و ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها گردند.

۲.۳.۲. مرحله دوم: اجرای پژوهش به منظور بازیابی مطالعات

به منظور بازیابی مطالعات در این مرحله از پژوهش به جستجوی منابع مربوط با نیاز اصلی پژوهش می‌پردازیم [۱۷]. در همین راستا به مطالعه مقالات علمی معتبر از طریق جستجوی کلید واژه‌های: آموزش عالی، کسب‌وکارها، مزیت‌رقابتی، اقتصاد از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی از جمله: اس آی دی، نورمگز، مگیران، پرتال جامع علوم انسانی، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران و جویسگر علمی فارسی علم نت و همچنین پایگاه‌های اطلاعاتی در خارج از ایران من جمله: اسکوپوس، امرلند، ورد سایینن‌فیک، اسپرینگ لینک، پروکوست، ساینس دایرکت، اریک، گوگل اسکولار مورد مطالعه قرار گرفتند و با توجه به هدف تحقیق منابع مرتبط حفظ و منابع غیرمرتبط حذف گردیده است. به‌منظور بالا بردن کیفیت مقالات منتخب از نظرات چند نفر که آشنایی کامل به شیوه‌های جستجوی منابع اطلاعاتی داشتند به صورت مستقل استفاده گردید.

۳.۳.۳. مرحله سوم: گزینش، پالایش و سازماندهی مطالعات

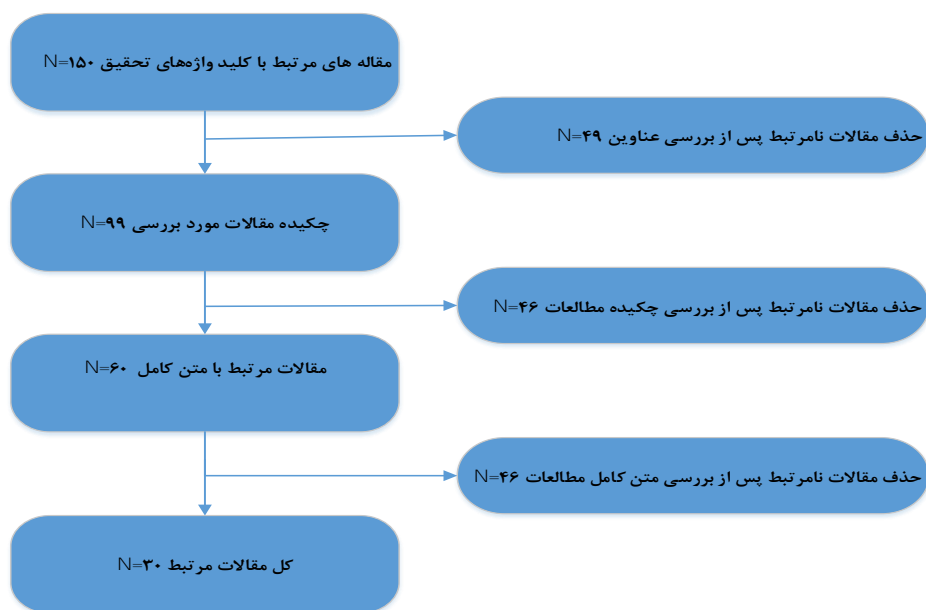
پس از شناسایی نیاز، موضوع و هدف انجام پژوهش به جستجوی اطلاعات پرداخته و در مرحله سوم به سازماندهی مطالعات می‌پردازیم. در این مرحله منظور ما از مطالعات باید مشخص گردد و در این رابطه باید درباره تعیین مطالعات مرتبط با نیاز دانشی باید داوری گردد، داور باید ملاک‌های گزینش و دسته‌بندی مطالعات را تدوین نماید [۲۳]، [۱۸].

محقق باید در این مرحله دسترسی یا ملاک‌های ورودی خود را به مستندات علمی به شرح ذیل معین نماید:

ملاک اول: مقالات و پژوهش‌های چاپ شده در حوزه مراکز آموزش عالی و مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها در بین سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۱۸
ملاک دوم: تحقیقات باید داده‌ها و اطلاعات کافی را در ارتباط با اهداف پژوهش، گزارش کرده باشد. از این روکفایت یک پژوهش جهت بررسی در این مقاله راهکارهای مراکز آموزش عالی و مزیت رقابتی کسب‌وکارها و بررسی اقتصاد مبتنی بر دانش در دهه اخیر است.

ملاک سوم: مطالعه تحقیقاتی که فرایند بررسی تخصصی را زیر نظر داوران متخصص طی می‌کنند و در غالب مقاله کامل چاپ شده باشد.
باتوجه به جستجوهای انجام شده ۱۵۰ مطالعه در زمینه ملاک‌های ورود این پژوهش یافت شد که تعدادی از این مطالعات برای ورود به تحلیل نهایی مناسب نبودند و بر اساس ملاک‌های خروج ۱۷ از فرایند تحلیل این پژوهش خارج شدند؛ ملاک‌های خروج این مطالعه دربرگیرنده: پژوهش‌هایی که اطلاعات کافی در زمینه‌ی اهداف این تحقیق گزارش نداده بودند، پژوهش‌هایی که فاقد کیفیت لازم علمی بودند و در مجلات و کنفرانس‌های بی‌اعتبار انتشار یافته بودند و پژوهش‌هایی که با عناوین و اهداف یکسان انجام شده‌اند. مانند پایان نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی که مقاله مستخرج از آن‌ها به چاپ رسیده بود. بر این اساس روند بررسی پژوهش‌ها به ترتیب به این شرح است: مقاله‌های مرتبط با کلید واژه‌های تحقیق $N=150$ ، حذف مقالات نامرتبط پس از بررسی عناوین $N=49$ ، چکیده مقالات مورد بررسی $N=99$ ، حذف مقالات نامرتبط پس از بررسی چکیده مطالعات $N=46$ ، مقالات مرتبط با متن کامل $N=60$ ، حذف مقالات نامرتبط پس از بررسی متن کامل مطالعات $N=20$ ، کل مقالات مرتبط $N=28$ مورد است.

بنابراین در این پژوهش ۲۸ مورد مقالات داخلی و خارجی، گزارش انجام کسب‌وکار، گزارش‌های رقابت‌پذیری مجمع اقتصاد جهانی [۴۲] انتخاب شدند. در شکل ۲ مراحل ورود مطالعات در این تحقیق قابل مشاهده است.

شکل (۲) نمودار گزینش، پالایش و سازمانده مطالعات

برای تحلیل نهایی در این پژوهش از یافته های ۲۸ مقاله، گزارش انجام کسب و کار جهانی [۴۳] و گزارش های رقابت پذیری مجمع اقتصاد جهانی [۴۲] استفاده شده است.

جدول (۱) یافته‌های پژوهش‌های مورد مطالعه

کد	نویسندگان	عنوان	سال	یافته‌ها	نوع سند
۱	یعنی دوزی سرخابی و همکاران	مقایسه برنامه‌های راهبردی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور با رویکرد کمی	۱۳۹۸	نتیجه‌ی این بررسی کمی می‌تواند به عنوان مقدمه‌ی تحلیل کیفی اسناد مورد بررسی استفاده شود. علاوه بر این، نتایج بررسی نشان می‌دهد که هیچ یک از دانشگاه‌های ایرانی بررسی شده، الگوی خاص مربوط به دانشگاه خود را طراحی نکرده‌اند. به عبارت دیگر، الگوهای به کار رفته در برنامه‌ریزی دانشگاه‌های مورد بررسی، عموماً اقتباسی بوده و رویکرد طراحی خاصی برای آن دانشگاه مورد توجه نبوده است. این امر می‌تواند موفقیت دانشگاه‌ها را در عملیاتی کردن اسناد برنامه‌های تنظیمی با چالش مواجه سازد.	داخلی
۲	مدرسی یزدی و همکاران	ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب	۱۳۹۸	نتایج تحلیل نشان داد مهمترین مقوله‌های کلیدی شناسایی شده شامل: استراتژی نوآورانه، رهبری کارآفرینانه، فعالیت‌های اقتصادی کارآفرینانه، فرهنگ کارآفرینانه، ساختار منعطف، سیاستهای آموزشی- حمایتی، تأمین منابع، سازگاری با محیط نوآورانه و شبکه‌سازی است که در سه رده عوامل اصلی، زمینه‌ای و محیطی دسته‌بندی شدند و در نهایت پس از طی مراحل هفتگانه پژوهش الگوی جامع دانشگاه کارآفرین تدوین گردید. این پژوهش درک عمیق‌تری از ادبیات موجود در مورد دانشگاه کارآفرین را با سازماندهی عوامل مؤثر بر آن ارائه می‌دهد و می‌تواند در سیاست‌گذاری آموزش عالی جهت گذر از دانشگاه‌های تحقیقاتی به کارآفرین مورد استفاده قرار گیرد.	داخلی
۳	کیایی طالقانی و همکاران	تأملی بر علل مؤثر بر بروز کارکردهای پژوهش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران	۱۳۹۸	یافته‌ها نشان داد که مشکلات ساختاری موجود، مأموریت‌گرا نبودن دانشگاه، ضعف ارتباط دانشگاه، صنعت و جامعه، مقاله‌گرایی، ضعف نظام ارزیابی، افت معیارهای جامعه علمی، نظام نادرست پذیرش دانشجو و جذب هیئت علمی و همچنین ضعف ساختار قانونی از جمله علل اصلی کن کارکردهای پژوهش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران است.	داخلی
۴	جوانمردی و همکاران	طراحی الگوی دانشگاه نوآور در چارچوب اکوسیستم نوآوری در ایران	۱۳۹۸	مؤلفه‌های اکوسیستم نوآوری و دانشگاه نوآور (دولت، صنعت، علمی و فناوری، فرهنگی - اجتماعی، مالی - اقتصاد، قانونی - حقوقی، سیاست‌گذاری و برنامه ریزی) از طریق تجزیه تحلیل نتایج از طریق هم توسط پژوهشگر کیفی و تحلیل محتوای متن مصاحبه‌ها و گذرایی سه مرحله‌ای بر اساس روش نظریه داده بنیاد و هم با استفاده از نرم‌افزار مکس کیو دی ۱۰ تعیین و تبیین گردید. در نهایت الگوی اکوسیستم نوآوری و دانشگاه نوآور طراحی و تحلیل مربوط به اثربخشی الگو آورده شد.	داخلی
۵	کرمانی و همکاران	طراحی الگوی مشاوره حرفه‌ای در دانشگاه‌های ایران	۱۳۹۸	بر اساس یافته‌ها مقولاتی همچون اقتصاد دانش‌بنیان و جامعه یادگیرنده، حکمرانی دانشگاه، مسئولیت اجتماعی دانشگاه، آئین‌نامه‌های ارتقاء و کنش‌های ارتباطی بر روی رویکرد مشاوره حرفه‌ای به عنوان پدیده مرکزی اثر گذار هستند و با استفاده از این مقولات مدل پارادایم مشاوره حرفه‌ای در راستای رسیدن به دانشگاه پاسخگو ارائه شده است	داخلی
۶	مهرداد گودرزوند چگینی	رویکرد دانشگاه‌های نسل چهارم کار و عمل (مورد مطالعه: دانشگاه‌های کمبریج، استنفورد و هاروارد)	۱۳۹۷	نتایج تحلیلی این تحقیق کمک می‌کند تا دانشگاه‌های کشور رویکردهای خود را از آموزش و پژوهش به دانشگاه‌های با ارزش افزوده کار و عمل از طریق تأثیر در اقتصاد محلی و جهانی و با استفاده از منابع با ارزش سرمایه انسانی تغییر دهند.	داخلی
۷	طیعی و همکاران	نقش محیط کسب و کار و عوامل اقتصادی مانند آموزش عالی، نرخ رشد سرمایه و نوسان نرخ ارز	۱۳۹۶	نتایج به دست آمده از این مطالعه رشد سرمایه انسانی بر رشد اقتصادی بخش‌های اقتصادی اثر مثبت و معنادار دارد. در حقیقت، هزینه‌های آموزش عالی نوعی سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی به حساب می‌آید و سبب افزایش مهارت‌ها و توانایی‌های افراد در این بخش می‌شود. آن دسته از نیروی کاری که از سطح دانش و آموزش بیشتری برخوردار باشند، قادر هستند در چرخه تولید، بویایی و تحولات فناوری ایجاد کنند و سبب افزایش ظرفیت تولید و رسیدن به رشد اقتصادی بالاتر گردند.	داخلی
۸	بیات	انتخاب مدل کسب و کار برای شرکت‌های دانش‌بنیان	۱۳۹۵	پس از بررسی و تحلیل نظرات خبرگان از میان مدل‌های کسب شده از ادبیات موضوع شش مدل بر مبنای نه شاخص (مشتری مداری، شبکه ارزش، مشارکت، انعطاف پذیری، فناوری، نوآوری، ریسک، درآمدزایی، سرعت و سهولت) مورد تحلیل قرار گرفته و مدل اس تی اف اف (۱۱) به عنوان مدل برتر انتخاب گردید.	داخلی
۹	فلاح تفتی	تبیین اهداف استراتژیک تعاملی صنعت بانکداری ایران با استفاده از مفهوم اکوسیستم کسب و کار	۱۳۹۵	این سازمان‌ها درون شبکه‌ای متشکل از بازیگران مختلف به فعالیت می‌پردازند. از این رو استراتژی آنها باید هم بر اساس محیط درون سازمان و هم محیط برون سازمان (استراتژی سطح سازمان) و هم بر اساس تعامل با سایر بازیگران (استراتژی سطح اکوسیستم کسب و کار) تدوین شود. این تحقیق با تمرکز بر تعامل سازمان‌ها با یکدیگر به تبیین اهداف استراتژیک صنعت بانکداری ایران در سطح اکوسیستم کسب و کار پرداخته است.	داخلی
۱۰	جهانی‌زاده و همکاران	تبیین مبانی فکری رویکرد اکوسیستم کسب و کار	۱۳۹۴	رویکرد اکوسیستم کسب و کار در نتیجه تغییرات محیطی دهه‌های اخیر ظهور یافته است و به کارگیری آن، نیازمند ایجاد تغییرات در ذهنیت افراد است تا بتوانند با نگرش جدیدی به دنیای کسب و کار نگاه کنند و مبانی فکری این رویکرد، نشان‌دهنده این تغییرات ذهنی است.	داخلی

۱۱	طیبه و همکاران	هزینه مبادله و بهبود فضای کسب و کار بر حجم تجارت خارجی بنگاه‌های کوچک و متوسط در چند کشور منتخب آسیایی	۱۳۹۲	اثر تعدیل هزینه‌های مبادله بنگاه‌های کوچک و متوسط در کشورهای درحال توسعه از جمله ایران از طریق ایجاد قراردادهای مطلوب و نظارت بهینه بر اجرای آنها و افزایش رقابت پذیری در این بنگاه‌ها عمدتاً بر پایه نیروی انسانی بهره‌ور قرار دارد، که به بهبود فضای کسب و کار و در نتیجه، عملکرد مناسب اقتصادی آنها به ویژه در بخش تجارت خارجی منجر می‌شود.	داخلی
۱۲	طبرسا و همکاران	طراحی و تبیین مدل مزیت رقابتی مبتنی بر هوشمندی سازمانی در سازمان‌های دانش بنیان	۱۳۹۰	سازمان‌ها برای اینکه بتوانند از فرصت‌های پیش آمده در محیط پویای کنونی استفاده و مزیت رقابتی کسب کنند، باید منابع دانشی و توانایی‌های ذهنی خود را به صورت اثربخش مدیریت کنند. هوش سازمانی تحت عنوان به کارگیری توان فکری سازمان برای دستیابی به رسالت و مأموریت در محیط رقابتی تعریف می‌شود. هدف این تحقیق شناسایی عوامل موثر بر مزیت رقابتی مبتنی بر هوشمندی سازمانی بر اساس مولفه‌های سازمان‌های دانش بنیان است.	داخلی
۱۳	جانی	عوامل موثر بر رقابت پذیری در ایران و کشورهای جنوب غربی آسیا (۲۰۱۱)	۱۳۹۰	نتایج حاکی از آن است که تأثیر درآمدهای نفتی در کشورهای نفت خیز بر رقابت پذیری تنها از طریق محور برخورداری از نیازمندی‌های اساسی بوده و کشورهای غیرنفتی با اتکاء بر محور کارایی به افزایش رقابت پذیری پرداخته‌اند. تحلیل رابطه بین عناصر تشکیل دهنده محور برخورداری از نیازمندی‌ها اساسی و محورهای کارایی و نوآوری نشان می‌دهد، علیرغم اینکه امتیاز برخورداری از نیازمندی‌ها برای ایران نسبت به کشورهای مورد بررسی در وضعیت بهتری قرار دارد، اما ایران عناصری از محور نیازمندی‌ها (از جمله آموزش اولیه و بهداشت) را داراست که تأثیر کمتری بر محور کارایی و نوآوری دارند.	داخلی
۱۴	خواجه شکوهی و صحنه	نقش آموزش عالی در توسعه اقتصادی	۱۳۸۷	طبق نظریه سرمایه انسانی، تحصیلات بیشتر و هر نوع مهارت و آموزشی که فرد می‌بندد در وی ظرفیت و قابلیت ایجاد می‌کند که میتواند جریان درآمدی بیشتری را در آینده به وجود آورد؛ بنابراین، آموزش و افزایش توانایی و مهارت، در واقع به منزله سرمایه‌هایی است که مانند هر سرمایه فیزیکی دیگر بازدهی اقتصادی دارد. دیدگاه سرمایه انسانی که از سوی «تئودور شولتز» و «گری بکر» به رشته تحریر درآمد ما را متوجه این حقیقت می‌کند که دستیابی به میراث بالای توسعه یافتگی در کشورهای پیشرفته مرهون آموزش و به خصوص ارائه آموزش عالی است؛ بدین ترتیب، این مقاله فرایند دستیابی به توسعه اقتصادی را از طریق آموزش عالی جست و جو و بیان می‌کند.	داخلی
۱۵	چهاربند و مومنی	چالش‌ها و چشم اندازهای توسعه مبتنی بر دانایی در ایران: نگاه از زاویه آموزش پایه (۲۰۱۱)	۱۳۹۰	نتایج پژوهش، نشان دهنده ضعف ایران در تأمین آموزش پایه‌ای است که بتواند دستیابی به جامعه‌ای دانش بنیان را ممکن سازد. این ضعف ریشه در مواردی چون وجود فضای رانتی، عدم توجه به اهمیت آموزش پایه در برنامه ریزی کلان نسبت به آموزش عالی و همچنین ضعف استراتژی‌های اتخاذ شده در آموزش و پرورش دارد. از این رو انجام اصلاحات آموزشی از سمت آموزش عمومی به آموزش عالی، ایجاد شایستگی‌های کلیدی، و ایجاد ارتباطی کارا و مستمر میان آموزش عمومی، بازار کار و آموزش عالی می‌تواند در بهبود شرایط نهادی و دستیابی به فضای دانش بنیان مؤثر واقع شود.	داخلی
۱۶	بختیاری و شایسته	تأثیر بهبود فضای کسب و کار	۱۳۹۰	بهبود فضای کسب و کار رابطه مثبت و معنادار با رشد اقتصادی در کشورهای مورد بررسی داشته است. همچنین نتایج مطالعه حاکی از عملکرد ضعیف‌تر کشور ایران در زمینه شاخص‌های بهبود محیط کسب و کار و تفاوت معنادار آن با میانگین سایر کشورهای مورد بررسی دارد.	داخلی
۱۷	آقاوند	بخش مهمی از توسعه اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و سیاسی هر کشور متأثر از پیشرفت‌های علمی و فرهنگی آن جامعه	۱۳۸۹	همسویی هر چه بیشتر بین تحصیل و بازار کار برای افزایش توان و جذب دانش‌آموختگان ضروری است. لذا، پیشرفت کشور بدون اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی عملی نیست و تداوم توسعه کمی صرف دانشگاه‌ها بدون تجدید نظر لازم و درونی در برنامه‌های مربوط امکان ندارد.	داخلی
۱۸	احمدپورداریانی و همکاران	محیط کسب و کار به عنوان پیش‌نیاز توسعه کارآفرینی	۱۳۸۹	محیط کسب و کار کشور از نظر کارشناسان داخلی نامساعد و نامطلوب است. نتایج این پژوهش با رتبه بندی الگوی بانک جهانی و سایر الگوهای محیط کسب و کار همگرایی دارد.	داخلی
۱۹	کیم و همکاران ^{۱۸}	نقش دانشگاه‌ها برای تغییر ساختار شبکه در اکوسیستم کسب و کار	۲۰۱۸	کسب و کارهای کوچک و متوسط از نظر تامین منابع داخلی و شبکه‌های ارتباطی با سازمان‌های خارجی در تقویت مزیت رقابتی خود مشکل دارند. بنابراین دانشگاه‌ها باید برنامه‌های همکاری دانشگاه و صنعت را ارتقا دهند تا کسب و کارهای کوچک و متوسط بتوانند با ایجاد شبکه در اکوسیستم‌های کسب و کار، رقابت خود را تقویت کنند. این مطالعه نکات برجسته جدیدی را در بر داشت و نقش دانشگاه را به عنوان یک تسهیلگر علاوه بر ارائه دهنده فناوری مروج شبکه‌های ارتباطی، در اکوسیستم کسب و کار به نمایش می‌گذارد.	خارجی
۲۰	شافر و همکاران ^{۱۹}	پژوهش با هدف پر نمودن شکاف‌های تعامل بین آموزش عالی و صنعت	۲۰۱۶	در میان یافته‌های مطرح شده از تعاملات بیشترین تکرار به توسعه‌گرایی، بعد به انتشارگرایی و کمترین متعلق به پژوهشگرایی است. تعامل میان آموزش عالی و صنعت است و از منظری جدید تعامل را بسان پلی دانسته که فاصله‌های دانشی میان آموزش عالی و صنعت را از بین می‌برد و در توسعه کشورها نقش ایفا می‌نماید.	خارجی

۲۱	ایوان همکاران ^{۲۰}	و	نوآوری مدل کسب‌وکار برای توسعه پایدار: به سمت یک چشم‌انداز منحصر به فرد برای ایجاد مدل‌های کسب‌وکار پایدار	۲۰۱۷	در این مقاله بدنه‌های ادبیات در مورد نوآوری در مدل کسب‌وکار، نوآوری پایبندی، نظریه شبکه، نظریه زینفعان و سیستم‌های خدمات محصول مورد بررسی قرار گرفته است. ما پنج گزاره را توسعه می‌دهیم که از ایجاد مدل‌های تجاری پایدار در یک چشم‌انداز واحد پشتیبانی می‌کند، که پایه‌ای برای حمایت از سازمان‌ها در تحقیقات و آزمایش مدل‌های جدید کسب‌وکار جایگزین می‌گردد. این مقاله به زمینه‌های نوظهور مدل‌های پایدار کسب‌وکار کمک می‌کند، که جریان‌های اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی ارزش‌هایی را ایجاد می‌کنند که در یک شبکه ارزشی ایجاد، تحویل گرفته و اسیر می‌شوند. این خلاء برای رفع چالش‌های نوآوری مدل‌های کسب‌وکار پایدار را برجسته می‌کند و راه‌هایی را برای تحقیقات آینده پیشنهاد می‌کند.
۲۲	فازیاچ همکاران ^{۲۱}	و	دانشگاه مبتنی بر اکوسیستم کارآفرینی: فارغ‌التحصیلان چه طور درک و عمل می‌کنند(۲۰۱۷)	۲۰۱۷	اکوسیستم یک عامل برجسته در تصمیم‌گیری انتخاب حرفه‌ای کارآفرینان فارغ‌التحصیل است، اما به نظر می‌رسد که شکاف موجود در دانش است. تعامل بین اکوسیستم و قصد فارغ‌التحصیلان کارآفرین به هم وابسته است. بسیار مهم است که اکوسیستم به‌عنوان عامل کمک‌کننده در تصمیم‌گیری انتخاب فارغ‌التحصیلان کارآفرینی مورد توجه قرار گیرد. بنابراین این مقاله قصد دارد تا به مطالعات بیشتر برای پر نمودن شکاف دانشی به‌وسیله بررسی تأثیر دانشگاه مبتنی بر اکوسیستم کارآفرینی به‌عنوان پشتیبان اهداف فارغ‌التحصیلان کارآفرینی بپردازد.
۲۳	برجیستاک همکاران ^{۲۲}	و	کار خلاقانه و خروجی فارغ‌التحصیلان: پیامدهای آموزش عالی و فرهنگ	۲۰۱۶	محقق در تلاش است تا با ترسیم تصویری پویا از فارغ‌التحصیلان نشانه‌های شناخت مهارت‌های خلاقانه، گسترش آموزش خلاقانه، آموزش حرفه‌ای و انواع مختلفی از ارزش‌های فارغ‌التحصیلان خلاق را به دنیای کسب‌وکار اضافه نماید. این مقاله باید کمک کند تا بین رویکردهای متفاوت کارخلاقانه و اقتصاد خلاق و پیامدهای خطمشی فرهنگی و آموزش عالی ارتباطات بیشتری ایجاد نماید.
۲۴	جکسون ^{۲۳}		مدل‌سازی انتقال دانش از دانشگاه به محل کار	۲۰۱۶	ادبیات موجود در سه حوزه یادگیرنده، برنامه‌یادگیری و ویژگی‌های کار بر روی انتقال تأثیر می‌گذارد. این مدل نیازمند یک رویکرد متمرکز بر رویکرد فرایند به‌جای رویکرد متمرکز به کسب و انتقال مهارت در فارغ‌التحصیلان و مسئولیت انتقال مشترک میان گروه‌های زینفع است. عدم وجود تنوع در میان گروه‌های مختلف فارغ‌التحصیل وجود دارد که نشان می‌دهد یک مدل عمومی انتقال مهارت و استراتژی‌های مداخله برای مدرسان و کارفرمایان ممکن است به‌عنوان بهترین کارآمدی اجرا شود. در نهایت، کارفرمایان بازده سرمایه‌گذاری فارغ‌التحصیل خود را در استخدام‌های جدید افزایش خواهند داد: مریبان بیشتر به اهداف آمادگی کاری دست می‌یابند؛ و افراد از بیشترت حرفه‌ای و یاداش‌های نامحدود مرتبط با بهبود عملکرد بهره‌مند خواهند شد.
۲۵	اریکو همکاران ^{۲۴}	و	مدل رضایت و وفاداری فارغ‌التحصیلان در آموزش عالی گردشگری: نقش توانمندی کار	۲۰۱۵	منبع ارزشمند از اطلاعات برای آموزش عالی در فرآیند یافتن تعادل بین ارائه خدمات و نیازهای زینفعان است.
۲۶	کلاریس همکاران ^{۲۵}	و	ایجاد ارزش در اکوسیستم‌ها: عبور از شکاف بین دانش و اکوسیستم‌های کسب‌وکار	۲۰۱۴	مادامی‌که که اکوسیستم کسب‌وکار تقریباً در سطح محلی وجود ندارد اکوسیستم دانش به‌خوبی ساختار یافته و بر تعدادی از فعالان مرکزی متمرکز شده است. علاوه براین، ما دریافته‌ایم که شبکه تأمین مالی تقریباً ۱۰۰٪ توسط دولت حمایت می‌گردد و پل ارتباطی دانش و اکوسیستم کسب‌وکار از بین نمی‌رود.
۲۷	آساجی ^{۲۶}		فرایند همزیستی در اکوسیستم کسب‌وکار	۲۰۱۴	مشخص می‌شود چگونه دانش افراد در مورد نوآوری به دید مشترک از کل گروه کمک می‌کند. گام بعدی چارچوب تحقیق، یک تحلیل تطبیقی بین گروه‌های ایجاد شده از افراد را ارائه می‌دهد. خروجی اصلی این تحقیق، ارائه یک مدل جدید از ادغام مجدد افراد از حوزه‌های مختلف فعالیت است که توسط مرزهای سازمانی محدود نمی‌شود. در نتیجه، این مقاله چارچوبی برای درک همزیستی از دو دیدگاه فرایند ترکیب در میان عوامل و انتقال دانش به‌عنوان نتیجه آن ارائه می‌دهد.
۲۸	واگنر میناردس و فریر ^{۲۷}		ایجاد مزیت رقابتی در موسسات آموزش عالی: پیشنهاد و آزمایش یک مدل مفهومی	۲۰۱۱	یک بخش عالی اقتصادی، برای رقابتی بودن باید ارتباط قوی بین منابع، قلمرو و زینفعان داشته باشد.

۴.۳. مرحله چهارم تعیین چارچوب ادراکی:

تعیین چارچوب ادراکی و متناسب ساختن آن با مطالعات حاصل از تحلیل است. در این مرحله اطلاعات به‌دست آمده در غالب یک چارچوب ترکیب می‌گردد [۶۴] در حقیقت این چارچوبی پیونددهنده اطلاعات است.

چارچوب ادراکی شکل گرفته در این پژوهش حول دو مفهوم اصلی است.

آموزش‌عالی: مشکلات ساختاری موجود در دانشگاه‌ها من جمله مأموریت گرا نبودن، ضعف ارتباط دانشگاه، صنعت و جامعه، مقاله‌گرایی، ضعف نظام ارزیابی، افت معیارهای جامعه علمی، نظام نادرست پذیرش دانشجو و جذب هیئت علمی و ضعف ساختار قانونی از علل اصلی ضعف پژوهش در

کارکردی‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در کشور ما است [۲۰]. مراکز آموزش عالی با آموزش، دانش‌افزایی و ارتقای نگرش و مهارت‌ها در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی موجب بهبود محیط کسب و کار می‌گردد به همین دلیل آموزش عالی را مؤثرترین روش سرمایه‌گذاری در منابع انسانی است [۱۵].

مزیت‌رقابتی کسب و کارها: منابع و قابلیت‌ها همراه با استراتژی‌ها، مزیت رقابتی را تعیین می‌کنند اما ارتباط و اهمیت آن‌ها بسته به نوع کسب و کارها متفاوت است (فر لورینزو و همکاران، ۲۰۱۸). مزیت‌رقابتی چالش تمامی کسب و کار است. در فرایند مزیت‌رقابتی کسب و کارها برای کسب موفقیت و حفظ بقاء نیاز به سطح بالایی از عملکرد دارند تا با ارائه محصولات و خدمات متمایز به مشتریان در تمامی ابعاد برتر از رقبا ظاهر گردند [۱۰] کسب و کارها به منظور دستیابی به مزیت‌رقابتی باید به واسطه شایستگی‌های خود قادر به خلق ارزش برای مشتریان باشند لازم به ذکر است به خاطر افزایش پیچیدگی‌های محیطی و شدت رقابت، نباید مزیت‌رقابتی آن‌ها به راحتی توسط رقبا قابل تقلید، جایگزینی و یا از نظر مشتریان سریع بی‌ارزش گردد [۱۳] و [۸].

این تحقیق از نوع کاربردی است و برای ادامه کار از کدگذاری باز، محوری و گزینشی استفاده می‌گردد.

۵.۳. مرحله پنجم: پردازش، ترکیب و تفسیر در قالب فرآورد‌های ملموس

با توجه به یافته‌های حاصل از تحقیقات در زمینه ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب و کارها و آموزش عالی بر اساس مطالعات انجام شده، ابتدا کلیه مؤلفه‌ها از طریق فرایند کدگذاری باز استخراج می‌شوند؛ از این رو با توجه به فرایند، در این بخش ابتدا در جدول ۲ اقدام به شناسایی عوامل مؤثر بر ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب و کارها و آموزش عالی با توجه به کد هر مقاله، کدگذاری می‌شود تا با تحلیل و مقوله‌بندی شاخص‌ها قادر به ترکیب جدید در مراحل کد گذاری محوری و انتخابی دست پیدا کنیم.

جدول (۲) عوامل مؤثر بر ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها و آموزش عالی

کد	نویسندگان	عنوان	شاخص‌های مزیت‌رقابتی کسب و کارها و آموزش عالی
۱	یعنی دوزی سرخابی و همکاران (۱۳۹۸)	مقایسه برنامه‌های راهبردی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور با رویکرد کمی	دانشگاه‌های ایرانی، اسناد برنامه‌ریزی راهبردی، الگوهای برنامه‌ریزی راهبردی، خوشه‌بندی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، برنامه‌ریزی آموزش عالی، یادگیری تفکر اجتماعی
۲	مدرسی یزدی و همکاران (۱۳۹۸)	ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب	استراتژی نوآورانه، رهبری کارآفرینانه، فعالیت‌های اقتصادی کارآفرینانه، فرهنگ کارآفرینانه، ساختار منعطف، سیاستهای آموزشی- حمایتی، تأمین منابع، سازگاری با محیط نوآورانه و شبکه‌سازی
۳	کیایی طالقانی و همکاران (۱۳۹۸)	تأملی بر علل مؤثر بر بروز کارکردهای پژوهش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران	ماموریت گرا نبودن دانشگاه، ضعف ارتباط دانشگاه، صنعت و جامعه، مقاله گرای، ضعف نظام ارزیابی، افت معیارهای جامعه علمی، نظام نادرست پذیرش دانشجو و جذب هیئت علمی و همچنین ضعف ساختار قانونی
۴	جوانمردی و همکاران (۱۳۹۸)	طراحی الگوی دانشگاه نوآور در چارچوب اکوسیستم نوآوری در ایران	دانشگاه‌های پیشرو، مقالات، نشریات علمی و پژوهشی، تولید، انتقال و به اشتراک گذاری دانش، ارتباط با صنعت، تربیت دانش آموختگان ماهر، حمایت و پشتیبانی مالی و معنوی از دانشگاه‌های نوآور، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ریسک پذیر، تخصیص اعتبار الزم به مؤسسات تحقیقاتی، ارتباط تنگاتنگ صنعت و دانشگاه، صنایع بزرگ و جهانی، دانشگاه‌ها و مؤسسات و مراکز آموزش عالی تحقیقاتی و پیشرفته در به اشتراک گذاری دانش و تحقیقات بنیادی و کاربردی، همکاری های بین المللی و با صنایع و انجمنها و نهادها و اتحادیه‌های گوناگون برای انتقال تکنولوژی و تجاری سازی آن، اختراع و ثبت، مقالات، نشریات علمی و پژوهشی، خود اشتغالی، کسب و کارهای بزرگ و کوچک، پارک‌ها و مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌ها، حمایت از کارآفرینان، میزان نقدینگی، دفاتر حقوقی، قوق مالکیت فکری، ساختار قانونمند و...
۵	کرمخانی و همکاران (۱۳۹۸)	طراحی الگوی مشاوره حرفه‌ای در دانشگاه‌های ایران	جامعه‌یادگیرنده، حکمرانی دانشگاه، مسئولیت اجتماعی دانشگاه، آئین‌نامه‌های ارتقاء و کنش‌های ارتباطی بر روی رویکرد مشاوره حرفه‌ای
۶	مهرداد گودرزوند چگینی (۱۳۹۷)	رویکرد دانشگاه‌های نسل چهارم کار و عمل (مورد مطالعه: دانشگاه‌های کمبریج، استنفورد و هاروارد)	آموزش، پژوهش، دانشگاه‌های با ارزش افزوده، اقتصاد محلی و جهانی، سرمایه انسانی

۷	طیبه و همکاران (۲۰۱۵)	نقش محیط کسب و کار و عوامل اقتصادی مانند آموزش عالی، نرخ رشد سرمایه و نوسان نرخ ارز	رشد سرمایه انسانی، رشد اقتصادی، هزینه‌های آموزش عالی، سرمایه‌گذاری، نیروی انسانی، مهارت‌ها، توانایی‌های افراد، نیروی کار، چرخه تولید، پویایی، تحولات فناوری، افزایش ظرفیت تولید، رشد اقتصادی
۸	بیات، ۱۳۹۵	انتخاب مدل کسب و کار برای شرکت‌های دانش‌بنیان	مشتری مداری، شبکه ارزش، مشارکت، انعطاف پذیری، فناوری، نوآوری، ریسک، درآمدزایی، سرعت و سهولت
۹	فلاح تفتی (۱۳۹۴)	تبیین اهداف استراتژیک تعاملی صنعت بانکداری ایران با استفاده از مفهوم اکوسیستم کسب و کار	شبکه، محیط درون سازمان، محیط برون سازمان، تعامل، اکوسیستم کسب و کار، تعامل سازمان‌ها، صنعت، کسب و کار
۱۰	جهانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۴)	تبیین مبانی فکری رویکرد اکوسیستم کسب و کار	اکوسیستم کسب و کار، تغییرات محیطی، تغییرات در ذهنیت افراد، مبانی فکری، تغییرات ذهنی
۱۱	طیبه و همکاران (۲۰۱۳)	هزینه میادله و بهبود فضای کسب و کار بر حجم تجارت خارجی بنگاه‌های کوچک و متوسط در چند کشور منتخب آسیایی	مبادله بنگاه‌های کوچک و متوسط، کشورهای در حال توسعه، قراردادهای مطلوب، نظارت بینه، رقابت‌پذیری، نیروی انسانی، بهره‌وری، کسب و کار، عملکرد اقتصادی، تجارت خارجی
۱۲	طیرسا و همکاران (۱۳۹۰)	طراحی و تبیین مدل مزیت‌رقابتی مبتنی بر هوشمندی سازمانی در سازمان‌های دانش‌بنیان	مزیت‌رقابتی، منابع دانشی، توانایی‌های ذهنی، محیط رقابتی، مزیت‌رقابتی مبتنی بر هوشمندی سازمانی، سازمان‌های دانش‌بنیان
۱۳	جانی (۱۳۹۰)	عوامل موثر بر رقابت‌پذیری در ایران و کشورهای جنوب‌غربی آسیا (۲۰۱۱)	نهادها، حقوق مالکیت، اعتماد به سیاستمداران مقرران دولتی، کیفیت کلی زیرساخت‌ها، محیط اقتصاد کلان، کیفیت تحصیلات، دسترسی به فناوری اطلاعات، شدت رقابت، تعرفه گمرکی، تاثیر مالیات بر مشوق‌های کار، بهره‌وری، ظرفیت نوآوری، کیفیت نهادهای پژوهشی، هزینه کرد تحقیق و توسعه، ارتباط صنعت و دانشگاه در تحقیق و توسعه، تعداد پتنت.
۱۴	خواجه شکوهی و صحنه (۱۳۸۷)	نقش آموزش عالی در توسعه اقتصادی (۱۳۸۷)	سرمایه انسانی، مهارت، آموزش، بازدهی اقتصادی، توسعه اقتصادی
۱۵	چهاربند و مومنی (۱۳۹۰)	چالش‌ها و چشم‌اندازهای توسعه مبتنی بر دانایی در ایران: نگاه از زاویه آموزش پایه (۲۰۱۱)	ایجاد شایستگی‌های کلیدی، ارتباط کارا و مستمر میان آموزش عمومی، بازار کار، نهادی (مالکیت فکری، اعتماد به سیاستمداران، استقلال قضایی، مقررات دولتی، حفاظت از سرمایه‌گذار، کیفیت کلی زیرساخت‌ها، محیط اقتصاد کلان، نرخ اعتبارات کشور)
۱۶	بختیاری و شایسته (۲۰۱۱)	تأثیر بهبود فضای کسب و کار	کسب و کار، رشد اقتصادی، شاخص‌های بهبود محیط کسب و کار (ثبات مالکیت، پرداخت مالیات، اجرای قراردادهای حل و رشکستگی، دسترسی به برق، حفاظت از سرمایه‌گذاران).
۱۷	آقاوند (۲۰۱۰)	بخش مهمی از توسعه اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و سیاسی هر کشور متأثر از پیشرفت‌های علمی و فرهنگی آن جامعه	بازار کار، جذب دانش‌آموختگان، تداوم توسعه، دانشگاه‌ها.
۱۸	احمدپورداریانی و همکاران (۲۰۰۹)	محیط کسب و کار به‌عنوان پیش‌نیاز توسعه کارآفرینی	محیط کسب و کار (کار/ثبات مالکیت، پرداخت مالیات، اجرای قراردادهای حل و رشکستگی، دسترسی به برق، حفاظت از سرمایه‌گذاران)، الگوی بانک جهانی
۱۹	کیم ^{۳۹} (۲۰۱۸)	نقش دانشگاه‌ها برای تغییر ساختار شبکه در اکوسیستم کسب و کار	کسب و کار، تامین منابع داخلی، شبکه‌های ارتباطی، تقویت مزیت‌رقابتی، همکاری دانشگاه و صنعت، ارائه‌دهنده فناوری، ضعف ارتباط دانشگاه، صنعت و جامعه، ضعف ساختار قانونی، صنعت، توسعه کشورها
۲۰	شافر و همکاران (۲۰۱۷) ^{۴۰}	پژوهش با هدف پر نمودن شکاف‌های تعامل بین آموزش عالی و صنعت	توسعه‌گرایی، بعد به انتشارگرایی و کمترین متعلق به پژوهشگرایی
۲۱	ایوان و همکاران (۲۰۱۷) ^{۴۱}	نوآوری مدل کسب و کار برای توسعه پایدار: به سمت یک چشم‌انداز منحصر به فرد برای ایجاد مدل‌های کسب و کار پایدار	نوآوری (نوآوری پایداری، نظریه شبکه، نظریه ذینفعان و سیستم‌های خدمات محصول)، مدل‌های پایدار کسب و کار، جریان‌های اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی، شبکه ارزشی
۲۲	فانزیاچ و همکاران (۲۰۱۷) ^{۴۲}	دانشگاه مبتنی بر اکوسیستم کارآفرینی: فارغ‌التحصیلان چه‌طور درک و عمل می‌کنند (۲۰۱۷)	کارآفرینان حرفه‌ای، فارغ‌التحصیل، دانش، کارآفرین، اکوسیستم عامل کمک‌کننده، کارآفرینی، شکاف دانشی، دانشگاه
۲۳	بریجستاک و همکاران (۲۰۱۶) ^{۴۳}	کار خلاقانه و خروجی فارغ‌التحصیلان: پیامدهای آموزش عالی و فرهنگ	مهارت‌های خلاقانه، گسترش آموزش خلاقانه، آموزش حرفه‌ای، فارغ‌التحصیلان خلاق، کسب و کار، کار خلاقانه، اقتصاد خلاق، خط مشی فرهنگی، آموزش عالی

۲۴	جکسون ^{۳۴} (۲۰۱۶)	مدل سازی انتقال دانش از دانشگاه به محل کار	یادگیرنده، برنامه یادگیری، رویکرد متمرکز، رویکرد فرایندی، انتقال مهارت، فارغ التحصیلان، ذینفع، انتقال مهارت، استراتژی های مداخله، مدرسان، کارفرمایان، بازده سرمایه گذاری، بهبود عملکرد
۲۵	اریکو و همکاران ^{۳۵} (۲۰۱۵)	مدل رضایت و وفاداری فارغ التحصیلان در آموزش عالی گردشگری : نقش توانمندی کار	مراکز آموزش عالی، اطلاعات، سرمایه گذاری، مالکیت، خدمات، ذینفعان
۲۶	کلاریس و همکاران ^{۳۶} (۲۰۱۴)	ایجاد ارزش در اکوسیستمها: عبور از شکاف بین دانش و اکوسیستم های کسب و کار	دانش، فناوری اطلاعات، ارزش، ارتباط شبکه ها، مزایای رقابتی، تکامل، تامین مالی، نوآوری، تحقیقات، منابع، اطلاعات، کیفیت
۲۷	آساجی ^{۳۷} (۲۰۱۴)	فرایند همزیستی در اکوسیستم کسب و کار	محیط اقتصادی، محیط اجتماعی، محیط سیاسی، محیط بیرونی سازمان، مرزهای صنعت، مرزهای سازمان، همکاری، مشارکت، خلق ارزش، انتقال دانش، تکامل
۲۸	واگنر میناردس و فریر ^{۳۸} (۲۰۱۱)	ایجاد مزیت رقابتی در موسسات آموزش عالی: پیشنهاد و آزمایش یک مدل مفهومی	ارتباط بین منابع، قلمرو و ذینفعان، محیط اقتصادی، مزیت رقابتی، مراکز آموزش عالی

۶.۳. مرحله ششم: ارائه نتایج ترکیب

در این مرحله باتوجه به فرایند فراترکیب در یک نمای کلی عوامل موثر بر ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی مورد بررسی قرار می گیرد. در فرایند فراترکیب ابتدا به استخراج عوامل مؤثر بر ارتقاء از طریق فرایند کدگذاری باز شناسایی می گردد، سپس در راستای هدف سنتز پژوهی یا فراترکیب، یافته های علمی در یک موضوع خاص با هم ترکیب می گردند. در مرحله ارائه نتایج ترکیب، ابتدا تحلیل کیفی کدهای باز در کنار هم قرار گرفته و با کدگذاری مجدد، مواردی که قرابت معنایی دارند باهم ترکیب شده و مؤلفه ها یا همان کدهای محوری استخراج می گردد.

در ادامه پس از انجام کدگذاری باز برای دسته بندی کردن کلیه عوامل موثر بر ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها از طریق آموزش عالی بر اساس یک مفهوم مشترک کدگذاری محوری و سپس مؤلفه های نزدیک به هم در فراترکیب انتخابی به ابعاد تبدیل می گردد.

در زمینه سوال اول مؤلفه های بستر ساز اکوسیستم کسب و کار، توانایی ها، ظرفیت ها و شایستگی های زمینه ای در برگزیده مؤلفه های جامعه یادگیری، محیط سیاسی و محیط اقتصادی و محیط حقوقی هستند. تمام نقش آفرینان و ذی نفعان اکوسیستم ملی کسب و کارهای دانش بنیان بر بستری از زمینه های متنوع فعالیت می کنند. هر یک از مؤلفه ها بالا در برگزیده شاخص هایی به شرح ذیل است: جامعه یادگیری: کیفیت نظام آموزش، نرخ ناخالص ثبت نام در آموزش، انتقال مهارت و دانش، آموزش فارغ التحصیلان و کارکنان، وسعت آموزش ضمن خدمت، دسترسی به خدمات محلی آموزش تخصصی، محیط حقوقی: حقوق مالکیت، حمایت از مالکیت معنوی، استقلال قضایی، کارایی چارچوب قانونی در حل اختلافات، کارایی چارچوب قانونی در به چالش کشیدن مقررات، محیط اقتصادی: آزادی کسب و کار، آزادی کار، آزادی پولی، آزادی تجارت، آزادی سرمایه گذاری، آزادی مالی، محیط سیاسی: سیاست دولت، شرکای بین المللی، حمایت از نوآوری و خلاقیت و... . تمام نقش آفرینان و ذی نفعان اصلی و مستقیم این ظرفیت ها آحاد مردم، دولت، جامعه مدنی و رسانه های ارتباط جمعی هستند. پورتر [۷۰] بر این باور است که تفاوت در ارزش ها، فرهنگ ها، زیر ساخت های اقتصادی، نهادها و تاریخ ملل همه در رقابت پذیری کشورها نقش تعیین کننده دارند.

توانایی	مجموعه اقتصادی	آزادی کسب و کار، آزادی نیروی کار، آزادی پولی، آزادی تجارت، آزادی سرمایه گذاری، آزادی مالی	[۲۹]، [۱۷]، [۴]، [۱۶]، [۱۴]، [۵۴]، [۳۲]، [۲۹]، [۴۰]، [۲۹]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]، [۲۳]، [۶۶]، [۳۴]، [۴۶]، [۷۰]، [۶۲]، [۲۸]، [۶۵]
	مجموعه سیاسی	سیاست دولت، شرکای بین المللی، حمایت از نوآوری و خلاقیت و...	[۲۴]، [۲۹]، [۱۷]، [۴]، [۱۶]، [۱۴]، [۵]، [۵۴]، [۴۰]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]، [۷۶]، [۵۳]، [۵۰]
	مجموعه حقوقی	حقوق مالکیت، حمایت از مالکیت معنوی، استقلال قضایی، کارایی چارچوب قانونی در حل اختلافات، کارایی چارچوب قانونی در به چالش کشیدن مقررات	[۴۲]، [۴۳]
	جامعه یادگیری	کیفیت نظام آموزش، انتقال مهارت و دانش، آموزش فارغ التحصیلان و کارکنان، وسعت آموزش ضمن خدمت، دسترسی به خدمات محلی آموزش تخصصی	[۲۵]، [۶]، [۲۹]، [۴]، [۱۶]، [۵۴]، [۳۲]، [۲۹]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]، [۵۳]، [۵۰]

در زمینه سوال دوم مولفه‌های مراکز آموزش عالی توانایی‌ها، ظرفیت‌ها و شایستگی‌هایی میانی دربرگیرنده تولید دانش، سرمایه انسانی، تحقیقات، فناوری اطلاعات (زیرساخت نرم و زیرساخت سخت)، سرمایه اجتماعی، جذب دانش، نظام مالیات، رژیم نهادی، و حکمرانی خوب و اجرای قرارداد هستند. هر یک از مولفه‌ها بالا در برگیرنده شاخص‌هایی به شرح ذیل است: تولید دانش: اثرکاری، اثرشناختی، اثرنوآوری، انتشارات علمی و فنی، شاخص اسناد قابل اعتماد، درخواست‌های ثبت اختراع، سرمایه انسانی: موجودی مهندسان، نرخ خالص ثبت نام در آموزش عالی، کیفیت آموزش علوم و مهندسی، ظرفیت کشور برای نگهداری استعدادها، ظرفیت کشور برای جذب استعدادها، تحقیقات: همکاری تحقیقات دانشگاه و صنعت، وضعیت توسعه خوشه، مخارج تحقیق و توسعه، قراردادهای راهبردی و سرمایه‌گذاری مشترک، پتنت، فناوری اطلاعات: کیفیت کلی زیرساخت‌ها، همکاری‌های بین‌المللی با صنایع، انجمن‌ها، نهادها و اتحادیه‌های گوناگون، انتقال تکنولوژی و تجاری‌سازی، سرمایه اجتماعی: رفتار اخلاقی شرکت‌ها، اعتماد در میان سرمایه انسانی، اعتماد عمومی به سیاستمداران، خدمات، جامعه یادگیری: امید به زندگی تحصیلی، کیفیت آموزش ابتدایی، نرخ ناخالص ثبت نام در آموزش ابتدایی، وسعت آموزش ضمن خدمت، دسترسی به خدمات آموزش ضمن خدمت، نظام مالیات: پرداخت مالیات، تاثیر مالیات بر مشوق‌های کار، رژیم نهادی: آزادی مالی، کارایی چارچوب قانونی در حل و فصل اختلافات، شفافیت بودجه، سرمایه‌گذاری: آغاز و مدل پایدارکسب و کار، حفاظت از سرمایه‌گذاران خرد، تامین منابع داخلی، شبکه‌های ارتباطی، انعطاف‌پذیری، همکاری جذب دانش: جذب فناوری در سطح بنگاه، تهیه محصولات پیشرفته فناوری توسط دولت، سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری است. این مؤلفه‌ها هم به‌طور مستقیم و هم به‌طور غیر مستقیم (به‌واسطه شایستگی‌های یاد شده در عوامل زمینه‌ای) برای ایجاد مزیت رقابتی اقتصاد کمک می‌کنند. تعاملات دانشگاه‌ها با صنایع و دولت در قالب خوشه‌های صنعتی [۷۰]، [۲۶]، کارآفرینی دانش‌بنیان، سرمایه انسانی عالی، سرمایه دانش (سرمایه فکری)، سرمایه اجتماعی و فناوری اطلاعات از جمله این توانایی‌ها هستند. توانایی‌های یاد شده به کمک دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی در بلندمدت و کوتاه‌مدت تشکیل می‌شوند. از این رو، نقش آفرینان و ذی‌نفعان مستقیم این توانایی‌ها دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی هستند. جیجر [۳۹] [۵۲] بر این باور است که نظام دانشگاهی با ساختار غیرمتمرکز و رقابتی اهداف نوآوری و کارآفرینی مبتنی بر دانش و نوآورانه را دنبال می‌کند؛ منبع مهم مزیت‌رقابتی مناطق و کشورها محسوب می‌شود. البته برای این‌که نظام دانشگاهی در یک شهر، منطقه یا کشور منبع مزیت‌رقابتی شود، خود باید دارای مزیت‌رقابتی باشند. به عبارت دیگر نظام دانشگاهی نیز باید محصولات با کیفیت، نوآورانه و با بهره‌وری بالا تولید کند و توسعه دهد.

		اثربخشی، اثرشناختی، اثر نوآوری، انتشارات علمی و فنی، شاخص اسناد قابل اعتماد، درخواست های ثبت اختراع	[۲۰]، [۲۵]، [۱۹]، [۲۱]، [۱۵]، [۲]، [۳]، [۴]، [۷]، [۲۴]، [۵۴]، [۳۲]، [۴۰]، [۲۹]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]، [۷۶]، [۴۷]، [۴۹]، [۶۸]، [۶۰]، [۶۹]، [۵۶]، [۵۷]، [۳۶]، [۶۲]
	سرمایه انسانی	موجودی مهندسان، نرخ خالص ثبت نام در آموزش عالی، کیفیت آموزش علوم و مهندسی، ظرفیت کشور برای نگهداری استعدادها، ظرفیت کشور برای جذب استعدادها،	[۲۵]، [۲۲]، [۳]، [۱۵]، [۴]، [۱۶]، [۱۴]، [۵۴]، [۳۲]، [۲۹]، [۵۱]، [۲۷]، [۷۶]
	زیر ساخت نرم زیرساخت سخت	فناوری اطلاعات، کیفیت کلی زیرساختها، همکاریهای بین المللی با صنایع، انجمنها، نهادها و اتحادیههای گوناگون، انتقال تکنولوژی و تجاری سازی	[۲۰]، [۱۷]، [۱۵]، [۴]، [۱۶]، [۵۴]، [۳۲]، [۳۹]، [۲۹]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]
	تحقیقات	همکاری تحقیقات دانشگاه و صنعت، وضعیت توسعه خوشه، مخارج تحقیق و توسعه، قراردادهای راهبردی و سرمایه گذاری مشترک، پتنت	[۲۵]، [۶]، [۲۱]، [۲]، [۳]، [۵۴]، [۳۲]، [۳۹]، [۴۰]، [۲۹]، [۳۸]، [۳۰]
	سرمایه اجتماعی	رفتار اخلاقی شرکتها، اعتماد در میان سرمایه انسانی، اعتماد عمومی به سیاستمداران، خدمات	[۶]، [۲۱]، [۵۴]، [۳۲]، [۴۳]
	جامعه پذیری	امید به زندگی تحصیلی، کیفیت آموزش ابتدایی، نرخ ناخالص ثبت نام در آموزش ابتدایی، وسعت آموزش ضمن خدمت، دسترسی به خدمات آموزش ضمن خدمت	[۲۲]، [۶]، [۲۱]، [۲]، [۱۷]، [۳]، [۱۵]، [۴]، [۲۰]، [۷]، [۵۹]، [۴۴]، [۷۸]، [۵۴]، [۳۲]، [۳۹]، [۴۰]، [۲۹]، [۳۸]، [۳۰]، [۲۷]، [۴۷]
میانی	نظام مالیات	پرداخت مالیات، تاثیر مالیات بر مشوقهای کار	[۶]، [۵]، [۵۴]، [۳۰]، [۲۷]
	دزیم بهادری	آزادی مالی، کارآیی چارچوب قانونی در حل و فصل اختلافات، شفافیت بودجه	[۲۲]، [۶]، [۱۵]، [۱۷]، [۴]، [۳۲]، [۳۹]، [۴۰]، [۲۹]، [۵۱]، [۳۸]، [۳۰]، [۴۷]
	سرمایه گذاری	آغاز و مدل پایدار کسب و کار، حفاظت از سرمایه گذاران خرد، تامین منابع داخلی، شبکههای ارتباطی، انعطاف پذیری، همکاری	[۶]، [۲۲]، [۳]، [۴]، [۵۴]، [۳۲]، [۳۹]، [۲۹]، [۳۰]، [۲۷]، [۷۶]
	جذب دانش	جذب فناوری در سطح بنگاه، تهیه محصولات پیشرفته فناوری توسط دولت، سرمایه گذاری خارجی و انتقال فناوری	[۴۲]، [۴۳]

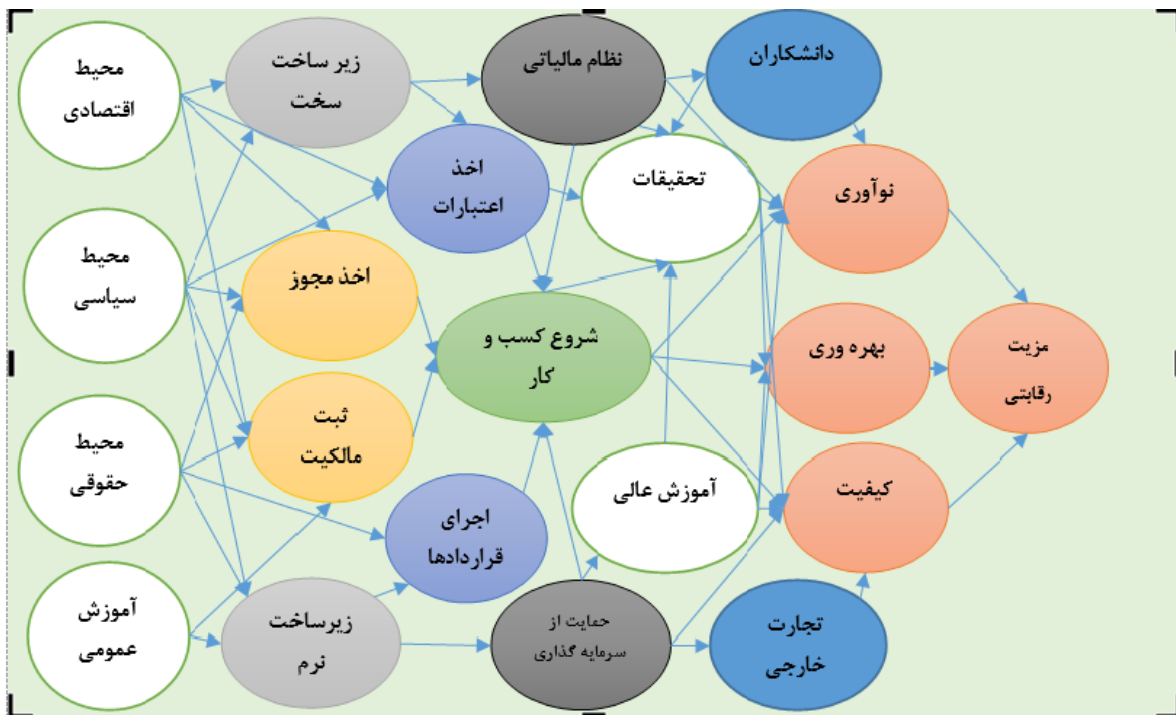
در زمینه سوال سوم مولفه های مزیت رقابتی تواناییها، ظرفیتها و شایستگیهایی وابسته دربرگیرنده بهره‌وری کل نهاده‌ها، کیفیت محصولات (کالا و خدمات)، نوآوری (در محصول، فرایند، سازمان و بازار) از جمله این شایستگیها هستند. این مؤلفه‌ها به‌طور مستقیم مزیت رقابتی یک اقتصاد را تعریف می‌کنند. این شایستگیها مؤلفه‌های توسعه اقتصادی در سطوح مختلف نیز هستند. بنگاه‌ها، کسب و کارها و صنایع دانش بنیان، نقش آفرینان و ذی‌نفعان مستقیم این شایستگیها هستند. دولت‌های ملی و منطقه‌ای و دانشگاهها نیز به‌طور غیرمستقیم در این راه نقش آفرینی و منافع کسب می‌نمایند.

وابسته	کیفیت	افزایش ظرفیت تولید، رشد و عملکرد اقتصادی بالا، نیروی کار ماهر و نظارت بهینه، کیفیت کلی زیرساخت‌ها، گواهینامه های کیفیت ISO ۹۰۰۱. ماهیت مزیت رقابتی، وسعت زنجیره ارزش
نوآوری	نوآوری	ظرفیت نوآوری، کیفیت نهادهای پژوهشی، ارتباط صنعت و دانشگاه در تحقیق و توسعه، همکاری دانشگاه و صنعت، رفع چالش‌های نوآوری، سازگاری با محیط نوآورانه
بهره‌وری کل عوامل	بهره‌وری کل عوامل	بهره‌وری نیروی کار، اعتماد به مدیریت تخصصی، بهبود عملکرد، کارایی هیات مدیره شرکت‌ها، قدرت استانداردهای حسابداری و گزارشگری

الگوی مفهومی و چارچوب نظری می‌تواند به فهم بهتر نقش آموزش عالی در ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها کمک کند. می‌توان با فراترکیب پیشینه نظری و پژوهشی، مؤلفه‌های در یافته‌های پژوهشی را در زیر مجموعه سه عامل کلی متغیر مستقل (متغیر زمینه‌ای)، متغیر میانی و متغیر وابسته طبقه‌بندی و تلفیق کرد. در چارچوب نظری مولفه‌های متغیرهای میانی از یکطرف و متغیرهای زمینه‌ای از طرف دیگر، در رابطه با یکدیگر و به طور مستقیم به شکل‌گیری متغیرهای وابسته کمک می‌کنند.

مؤلفه‌های تحقیق را به سه گروه متغیرهای مستقل (قابلیت‌ها و بسترهای اکوسیستم ملی کسب‌وکار)، متغیرهای وابسته (مؤلفه‌های مزیت‌رقابتی در سطح کشور)، متغیرهای میانی (مولفه‌های آموزش عالی) و می‌توان تقسیم کرد. داده‌ها بر مبنای مضامین اصلی موجود و یافته‌های پژوهش به عنوان مدل ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی در شکل ۳ ارائه شده است. همان‌طور که در شکل آورده شده اکثر متغیرهای تحقیق میانی و واسطه هستند. در واقع متغیرهای واسطه مؤلفه‌هایی هستند که از مولفه‌های بستر ساز کسب‌وکار تأثیر می‌پذیرند و موجب ارتقا مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها و توسعه اقتصاد می‌گردند. عوامل پایه تأثیرگذار بر « متغیرهای میانی و وابسته » متغیرهای مستقل هستند.

شکل (۳) الگوی استخراج شده مولفه‌های ارتقاء مزیت‌رقابتی کسب‌وکارها با توجه به پیشینه تجربی

نتیجه گیری

ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی به عوامل مختلفی بستگی دارد. در این راستا پژوهش‌های انجام گرفته در زمینه مزیت رقابتی کسب‌وکارها تمام عوامل موثر بر ارتقاء در ذیل سه گروه متغیر مستقل (متغیر زمینه‌ای)، متغیر میانی و متغیر وابسته قرار گرفته است. بر اساس تعاریف با وجود تحولات چشمگیر علمی و فناوری از قرن‌ها پیش مهمترین منبع تولیدی و اقتصادی کشورها به سرمایه فیزیکی، منابع طبیعی و کار و کارگر بستگی نداشته است، بلکه دانش و سرمایه انسانی همواره دارای اهمیت است. دراکر ۴۰ بر این باور است که تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد بستر ساز توسعه همه جانبه و پایدار کسب‌وکارها است، دانش عاملی است که توانایی‌های آدمی را از قوه به فعل می‌رساند. در حقیقت مراکز آموزش عالی دانش و مهارت مورد نیاز برای ارتقاء مزیت رقابتی در سطوح مختلف را فراهم می‌کند. یقیناً رشد دانش و افزایش معلومات موجب پیشرفت‌های علمی و صنعتی در چارچوب نظام‌های آموزش عالی خواهد بود [۲].

بر این اساس صاحب‌نظران به بررسی و مطالعه جنبه‌های مختلف مزیت رقابتی کسب‌وکارها و مراکز آموزش عالی پرداخته و ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی را برای آن‌ها شناسایی نموده‌اند. بررسی پیشینه نظری در مورد مزیت رقابتی کسب‌وکارها و مراکز آموزش عالی بیانگر دیدگاه‌های مختلف در خصوص ابعاد، مؤلفه‌ها و عوامل مؤثر بر آن است؛ که توجه به آن می‌تواند در ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها موثر باشد، شایان ذکر است که مراکز آموزش عالی در کشورهای توسعه یافته در خدمت زیست بوم [۵۵] و بستری مناسب در راستای آموزش، پژوهش، کارآفرینی و نوآوری منطبق با نیازهای کسب‌وکار موجبات اشتغال، رشد، توسعه و بهبود وضعیت اقتصادی و ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها هستند (طیبی و همکاران، ۲۰۱۶). اما حقیقت این است که در کشور ما نه تنها به مراکز آموزشی بلکه به مزیت رقابتی کسب‌وکارها نیز توجهی نشده است و نظام آموزش عالی غالباً اقتدارگرایانه، غیرمشارکتی، تک‌صدایی و یادگیری منفعل، ایستا و غیربازتابی است [۲].

این پژوهش باهدف بررسی ادبیات علمی در مورد مزیت رقابتی کسب‌وکارها و مراکز آموزش عالی و تحلیل ابعاد و مؤلفه‌های آن در قالب فراترکیب پرداخته است. این پژوهش در رده تحقیقات کیفی طراحی و با بررسی گسترده در تحقیقات مزیت رقابتی کسب‌وکارها و مراکز آموزش عالی طی سال‌های ۱۹۹۱ - ۲۰۱۸، عوامل مورد نیاز برای ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی را در یک پارادایم ارائه می‌دهد. مدل طراحی شده توسط محقق با مدل‌های دیگر شباهتی ندارد اما از آن‌جا که مطالعه در کسب‌وکارها و نقش مراکز آموزش عالی در ارتقاء آنها نیاز به نگاهی جامع و اکوسیستمی دارد و اکوسیستم کسب‌وکار بیانگر تلاش، رقابت و همکاری مجموعه‌ای از ذی نفعان و نقش آفرینان من جمله مراکز آموزش عالی و عوامل متنوع زمینه‌ای در آن اقتصاد است که در تعامل با یکدیگر مزیت رقابتی، رقابت پذیری و توسعه اقتصادی را به ارمغان می‌آورند [۶۲] از همین رو با نگاه کل‌گرایانه به مطالعه و بررسی نظام‌مند موضوع و تبیین مؤلفه‌های آن در سایر پژوهش‌های انجام شده پرداخته است.

این پژوهش یکی از اولین پژوهش‌هایی است که به صورت جامع و گسترده به بررسی و تحلیل ابعاد و مؤلفه‌های ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها از طریق آموزش عالی از طریق فراترکیب مطالعات انجام شده پرداخته است و بینش جدید، جامع، دقیق و ارزشمندی در این زمینه با درک عمیق از ماهیت آن ارائه نموده که می‌تواند در تغییر سیاست و برنامه‌های آموزشی به کار برده شود زیرا با حرکت مراکز آموزش عالی در راستای دانش و فناوری، بستری مناسب برای توسعه اقتصادی و ارتقاء مزیت رقابتی کسب‌وکارها فراهم خواهد گردید و در نتیجه بررسی، تحلیل و فراترکیب یافته‌های در ۲۸ مقاله منتخب ۲۲۰ کد شناسایی و در قالب ۸۲ مفهوم، ۱۷ مولفه و سه عامل زمینه‌ای، میانی و وابسته دسته‌بندی شدند.

مراکز آموزش عالی به دلیل کمک به تولید دانش، سرمایه انسانی، نوآوری و کارآفرینی نوآورانه در اکوسیستم ملی کسب‌وکار به طور عام و اکوسیستم کسب‌وکار دانش بنیان به طور خاص نقش مهمی ایفاء می‌کنند. در یک اکوسیستم کسب‌وکار دانش بنیان که دانشگاه‌ها نقش اصلی و محوری را در آن بازی می‌کنند، تمام توانایی‌ها، ظرفیت‌ها و شایستگی‌های تولید کننده مزیت رقابتی مبتنی بر دانش هستند. تمام این توانایی‌ها، ظرفیت‌ها و شایستگی‌های اکوسیستم ملی کسب‌وکارهای دانش بنیان را به سه عامل زمینه‌ای، میانی و مستقل تقسیم می‌گردد. عوامل زمینه‌ای (مستقل) بیانگر مؤلفه‌های مزیت رقابتی کسب‌وکارها، عوامل میانی مراکز آموزش عالی و عوامل مؤلفه‌های بستر ساز اکوسیستم کسب‌وکار است.

در اقتصاد جهانی مبتنی بر دانش، مراکز آموزش عالی باید در خدمت زیست بوم خود باشند و بستر ساز توسعه اقتصادی باشند [۵۵] حال اینکه در ایران و برخی کشورهای در حال توسعه مراکز آموزش عالی در خدمت زیست بوم نبوده [۳۷] و توجهی به جایگاه و نقش مراکز آموزش عالی نمی‌گردد. در حقیقت سیاستگذاران راهبرد جامعی برای مزیت رقابتی و نقش آن در ارتقاء اقتصاد و کسب‌وکارها ندارند. تحلیل‌ها و یافته‌ها حاکی از این امر است که مراکز آموزش عالی رقابت‌پذیر ذی نفعان مهم اکوسیستم ملی کسب‌وکارها در بستری از جامعه یادگیری، محیط اقتصادی، محیط سیاسی و محیط

حقوقی از طریق کمک به تولید دانش، سرمایه انسانی، تحقیقات، فناوری اطلاعات (زیرساخت نرم و زیرساخت سخت)، سرمایه اجتماعی، رژیم نهادی، جذب دانش، و حکمرانی و تعاملات با صنعت، دولت و جامعه به ارتقا مزیت رقابتی کسب و کارها کمک کنند.

از آن جا که مراکز آموزش مهمترین رکن مزیت رقابتی کسب و کارها و رقابت پذیر کشورها در سطح جهان هستند، مادامیکه کشورها از جامعه یادگیری و آموزش عمومی پویا، محیط حقوقی اثربخش، محیط اقتصادی و سیاسی رقابتی برخوردار باشند مراکز آموزش عالی رقابت پذیر شکل گرفته و بستر ساز ارتقا مزیت رقابتی کسب و کارها خواهند بود. در کشورهای درحال توسعه مانند ایران به منظور توسعه اقتصادی نیاز به مراکز آموزش عالی با کیفیت و رقابت پذیر داریم، در همین راستا تیز به جامعه یادگیری و اطلاعاتی پویا، محیط اقتصادی و سیاسی آزاد است. به منظور سنجش اعتبار مدل طراحی شده محقق از مدل معادلات ساختاری و نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده نموده و سه ستانده نهایی اکوسیستم ملی کسب و کار، یعنی بهره‌وری کل عوامل، کیفیت محصولات و ظرفیت نوآوری نشان داده شده است. مولفه‌های اکوسیستم کسب و کارها و متغیرهای تحقیق بیانگر این امر است که آموزش عالی و تولید دانش به‌طور مستقیم از فعالیت‌های دانشگاه‌ها ناشی می‌شوند، ستانده‌ها و اکثر مؤلفه‌های واسطه‌ای اکوسیستم ملی کسب و کار را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در مقابل، تنها بعضی از مؤلفه‌های اکوسیستم ملی کسب و کار مانند جامعه یادگیری، فناوری اطلاعات، نظام اقتصادی و نظام سیاسی به آموزش عالی، تولید دانش و تعاملات نوآوری کمک می‌کنند.

با توجه به مطالعات انجام گرفته نظر به اهمیت جایگاه مراکز آموزش عالی در ارتقا مزیت رقابتی کسب و کارها پیشنهاد می‌گردد تا در سطح ملی به منظور ارتقاء مزیت رقابتی کسب و کارها افراد دخیل در امر سیاستگذاری راهبردهای جامعی ارائه داده و مراکز آموزش عالی را در خدمت زیست بوم قرار دهند تا بیش از پیش جایگاه و نقش دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مشخص و با مینا قراردادن میانی نظری و تجربی بین فرایندهای آموزش عالی و کسب و کارها ارتباط برقرار گردد چرا که عصر کنونی عصر اقتصاد مبتنی بر دانش است.

منابع

- اعزازي، م.؛ نوریان، م.؛ خسروی بابادی، ع.ا. و نوروزی، د. (۱۳۹۷). *سنن پژوهی در مطالعات تطبیقی نظام‌های تربیت معلم ایران و جهان*.
- بوذری، س. (۱۳۹۵). *آمایش آموزش عالی در پهنه جغرافیایی کشور، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی*.
- بیات، ن.؛ زند حسامی، ح. (۱۳۹۵). *انتخاب مدل کسب و کار برای شرکت‌های دانش بنیان مستقر در مراکز رشد*.
- جهانی زاده، ف.؛ مشبکی، ا.؛ کردنائیج، ا.؛ خدادادحسینی، ح. (۱۳۹۴). *تبیین مبانی فکری رویکرد اکوسیستم کسب و کار، پژوهش‌های مدیریت در ایران*.
- جانی، س. (۱۳۹۰). *عوامل موثر بر رقابت پذیری در ایران و کشورهای جنوب غرب آسیا*.
- جوانمردی، ش.؛ عباس پور، ع.؛ خورسندی طاسکوه، ع. و غیاثی ندوشن، س. (۱۳۹۸). *طراحی الگوی دانشگاه نوآور در چارچوب اکوسیستم نوآوری در ایران*.
- چهاربند، ف. و مومنی، ف. (۱۳۹۰). *چالش‌ها و چشم اندازهای توسعه مبتنی بر دانایی در ایران: نگاه از زاویه آموزش پایه*.
- فصلنامه علمی پژوهشی، *پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی*.
- حسین پور، د و شمس، ف. (۱۳۹۵). *تأثیر رفتار سازمانی مثبت و ابعاد آن بر مزیت رقابتی*.
- خواججه شکوهی، ع.؛ صحنه، ب. (۱۳۸۷). *نقش آموزش عالی در توسعه اقتصادی*.
- زرآبادی پور، س.؛ زرگرپور، زحمتکش، ح. (۱۳۸۴). *مرور روش‌ها و توسعه سیستم مدیریت دانش بر پایه وب، مقاله ارائه شده در دومین کنفرانس بین المللی مدیریت ایران، ۱۶- ۱*.
- سهرابی، ب.؛ اعظمی، ا. و یزدانی، ح. (۱۳۹۰). *آسیب شناسی پژوهش‌های انجام شده در زمینه مدیریت اسلامی با رویکرد فراترکیب، چشم انداز مدیریت دولتی*.
- عبدلی، س.؛ محمد حسینی، ن. (۱۳۹۴). *سنن پژوهی مؤلفه‌ها، ابزارها و روش‌های به کار رفته در ارزشیابی یادگیری الکترونیکی و ارائه الگویی جامع برای ارزشیابی آموزش الکترونیکی*.
- عطاران، ج.؛ دیواندری، ع. و آدینف، ح. (۱۳۹۱). *شناسایی عوامل موثر بر تحکیم بازار (تحقق مزیت رقابتی پایدار) خدمات بانکی بانک ملت، بر مبنای دیدگاه منبع محور، مدیریت بازرگانی*.

طبرسا، غ؛ رضاییان، ع. و نظری پور، ا. ه. (۱۳۹۰). طراحی و تبیین مدل مزیت رقابتی مبتنی بر هوشمندی سازمانی در سازمانهای دانش بنیان.

طیبی، ک. و زمانی، ز. (۱۳۹۶). آموزش عالی و بهبود محیط کسب و کار.

طیبی، ک.؛ زمانی، ز.؛ سرمدی، ه.؛ رضوی، س. (۱۳۹۲). اثرهای هزینه مبادله و بهبود فضای کسب و کار بر حجم تجارت خارجی بنگاه های کوچک و متوسط در چند کشور منتخب آسیایی (چین، اندونزی، هند، مالزی، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و ویتنام).

فلاح تفتی، ی.؛ کردنائیج، ا.؛ خداداد حسینی، س. ح.؛ جمالی، م. (۱۳۹۴). تبیین اهداف استراتژیک تعاملی صنعت بانکداری ایران با استفاده از مفهوم اکوسیستم کسب و کار.

کاوایی، ح.؛ نصر، ا. ر. (۱۳۹۵). سنتز پژوهی چالش های برنامه های درسی آموزش عالی کشور در دهه اخیر و راهکارهای پیش رو

کرمخانی، ز.؛ صالحی عمران، ا.؛ هاشمی، س. و مهر علیزاده، ی. (۱۳۹۸). طراحی الگوی مشاوره حرفه ای در دانشگاه های ایران.

کیایی طالقانی، ن.؛ زین آبادی، ح. ر.؛ آراسته، ح. ر. و عباسیان، ح. (۱۳۹۸). تأملی بر علل مؤثر بر بروز کارکردهای پژوهش در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ایران.

گودرزوند چکینی، م. (۱۳۹۷). رویکرد دانشگاه های نسل چهارم کار و عمل.

مدرسی یزدی، ج.؛ عباس پور، ع.؛ غیائی ندوشن، س. و سخدری، کمال، (۱۳۹۸). ارائه الگوی دانشگاه کارآفرین با رویکرد فرا ترکیب.

مارش، کالین جی ۱۳۸۷. پژوهش تلفیقی: سنتز پژوهی، در شورت، ا. ۱۹۹۱. روش شناسی مطالعات برنامه درسی، ترجمه دکتر محمود مهر محمدی و همکاران، تهران: انتشارات سمت.

محسنی تبریزی، ع.؛ قاضی طباطبایی، م.؛ مرجانی، ه. (۱۳۸۹). تاثیر مسائل و چالش های محیط علمی بر جامعه پذیری دانشگاهی

یمنی دوزی سرخابی، م.؛ گلدسته، ا.؛ صفری، ر.؛ سهرابی، طرقي، ج و حاجی خواجه لو، ص. ر. (۱۳۹۸). مقایسه برنامه های راهبردی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور با رویکرد کمی

Adner, R. & Kapoor, R. (2010). Value creation in innovation ecosystems: How the structure of technological interdependence affects firm performance in new technology generations. *Strategic management journal*, 31(3), pp. 306–333.

Asachi, GH. & Dimitrit Mangeron, D. (2014). *Symbiosis Process in Business Ecosystem*.

Bettis, R. A. & Hitt, M. A. (1995). *The new competitive landscape*, *Strategic Management Journal*, 16, pp. 7-19.

Bridgstock, R. & Cunningham, S. (2016). *Creative labour and graduate outcomes: implications for higher education and cultural policy*. *international Journal of cultural Policy*, 22(1), 10-26.

Clarysse, B.; Wright, M.; Bruneel, J & Mahajan, A. (2014). *Creating value in ecosystems: Crossing the chasm between knowledge and business ecosystems*.

Cooper, H. & Hedges, Larry V. (2009). *Research Synthesis as a Scientific Process. A chapter on: The Handbook of Research Synthesis and Meta-Analysis, Second Edition*. Russell Sage Foundation.

Schaeffer, P. R., et al. (2016). *A new typology of university – industry interaction*.

Davenport, Thomas H.; Leibold, M. & Voelpel, S. (2006). *Strategic Management in the Innovation Economy: Strategy Approaches and Tools for Dynamic Innovation Capabilities*, Publicis KommunikationsAgentur GmbH, GWA, Erlangen, PP. 444.

D'Aveni, R. A. (1994). *Hypercompetition. Managing The Dynamics Of Strategic Maneuvering*, New York, The Free Press.

Drucker, P. (1994). *Managing the Future: 1990 and then*. Translation Rezaei-Nejad, A., Tehran: Institute for Cultural Services Expressive (in Persian).

- Dyer, J. H. & Singh, H. (1998). *The relational view cooperative strategy and sources of inter-organizational competitive advantage*. *Academy of Management Review*, Vol. 23 No. 4, pp. 660-679.
- Entezari, Y. (2018). *Analysis of the impact of universities on regional development in Iran*.
- Ebrahimzadeh, I. (۲۰۱۰). *Land use and environmental planning in the South East of Iran*. Press Etlaat (in Persian).
- Eurico, S. T.; Matos De Silva, J. A. & Oom Do Valle, P. (2015). *A model of graduates' satisfaction and loyalty in tourism higher education: The role of employability*.
- Evans, S.; Vladimirova, D.; Holgado, M.; Van Fossen, K.; Yang, M., Silva, E. A. & Barlow, C.Y. (2017). *Business Model Innovation for Sustainability: Towards a Unified Perspective for Creation of Sustainable Business Models*.
- Fauziah, W.; Yusoff, W.; Rajah, S.; Ahmad, K. & Ismail, K. (2017). *University-Based Entrepreneurial Ecosystem: How Graduates Perceive and React?*
- Fazeli, E. (2004). *Increase access and improve the capacity of higher education using distance learning program*. *Proceedings of Higher Education and Sustainable Development*, Vol. ۱, Institute for Research and Planning in Higher Education (in Persian).
- Global Competitiveness Report (2017)
- Ghanei Rad, M.A. (۲۰۰۴). *The uneven development of higher education, graduate unemployment and brain drain*. *Social Welfare Magazine*, ۳ (۱۵) (in Persian).
- Gholipor, R., & Aghabozorgi, M. (2003). *A review on the relationship between industry and university*. *The Brue of Cultural Studies, Higher Education Committee*, 6677, Retrieved from c.majlis.ir/m/report/download/733223 (in Persian).
- Hamel, G. (2000). *Leading the Revolution*. New York: Plume
- Harris, G.R.; Robertson, P.E. & Xu, J.Y. (2010). *The international effects of China's growth, trade and education booms*. *Discussion Paper*, No. 10.04.
- Heidari, H.; Dabbag, R., & Sanginabadi, B. (2011). *The effect of higher education on economic growth in Iran: An application of bounds test approach*. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 59, 115-136 (in Persian).
- Huizingh, E. (2010). *Open innovation: state of the art and future perspectives*, *Technovation*, Vol. 31 No. 1, pp. 2-9, doi:10.1016/j.technovation. .10.002.
- Ingham, M. (1994). *L'Apprentissage Or ganisationnel dans les Coopérations*, *Revue française de gestion*, 97: 105-121.
- Jackson, D. (2016). *Modelling graduate skill transfer from university to the workplace*. *Journal of Education & Work*. Mar 2016, Vol. 29 Issue 2, p199-231.33p.
- Geiger, R. L. (2004). *Knowledge and money: American research universities and the paradox of the marketplace*. Palo Alto, CA: Stanford University Press
- Khanna, T.; Gulati, R. & Nohria, N. (1998). *The Dynamics of Learning Alliances: Competition, Cooperation, and Relative Scope*, *Strategic Management Journal*.
- Kim, Ch.; Park, S.H. & Seol, B.M. (2018). *The role of universities for the change of a network structure in the regional business ecosystem*.
- Lane, P. J.; Salk, J. E. & Lyles, M. A. (2001). *Absorptive Capacity, Learning, and Performance in International Joint Ventures*, *Strategic Management Journal*, 22(12): 1139-1161.
- Lengyel, B. (2004). *Egyetem – gazdaság – kormányzat együttműködése: A triple helix modell a gyakorlatban*. In Lengyel I. (eds.): *A Szegedi Tudományegyetem lehetőségei a tudásalapú helyi gazdaságfejlesztésben. Kutatási háttéranyagok V. kötet. K+F és egyetemek az Európai Unióban*. Szeged, pp. 1-31
- Lee C.C. & Yang, J. (2000). *knowledge value chain*, *The Journal of Management Development*, Volume 19, Number 9, pp. 783-794(12).
- Mahnegar, F. & Peykarifar, F. (2012). *Investigating the role of universities in enterpronorship development*.

- McDowell, C.W., & Voelker, A.T. (2008). Information, resources and transaction cost economics: The effects of informal network centrality on teams and team performance. *Journal of Behavioral and Applied Management*, 9(2), 134-147
- Metcalfe, A.S. (2010). Examining the trilateral networks of the triple helix: intermediating organizations and academy-industry-government relations. *Critical Sociology*, Vol. 36 No. 4, pp. 503-519.
- Moon, H. ; Chang, Rugman, A. & Verbeke, A. (1998). A Generalized Double Diamond Approach to the Global Competitiveness of Korea and Singapore; *International Business Review*, Vol. 7, pp. 135-150.
- Moore, J. (1993). Predators and prey: a new ecology of competition. *Harvard Business Review*, 71(3), pp. 75-86.
- Moore, J. (1996). *The Death of Competition: Leadership & Strategy in the Age of Business Ecosystems*, Published by John Wiley & Sons Ltd, England, 297.
- Moffett, J. (2015). Twelve tips for "flipping" the classroom. *Medical teacher*, 37 (4), 331-336.
- Normann, R. & Ramirez, R. (1994). *Designing Interactive Strategy: From the Value Chain to the Value Constellation*, John Wiley & Sons, Chichester.
- Osterwalder, A. Y. & Pigneur, T. C. (2005). Clarifying business models: Origins, present, and future of the concept, *Communications of AIS*, 15.
- Prashar, A. (2015). Assessing the flipped classroom in operations management: A pilot study. *Journal of Education for Business*, 90 (3), 126-138.
- Pertuze, J.A.; Calder, E.S., Greitzer, E.M. & Luca, W.A. (2010). Best practices for industry-university collaboration.
- Perkmann, M. & Walsh, K. (2007). University-industry relationships and open innovation: towards a research agenda.
- Porter, M. E. (1998). Clusters and the new economics of competition, *Harvard Business Review*, 76 (6), pp. 77-90.
- Raufi, M. (1995). Higher education and cultural development. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. (in Persian).
- Shaffer, P.R.; Dullius A.C. ; Rodrigues, R.M. & Zawislak, P.A. (2017). Searching to bridge the gaps: a new typology of university – industry interaction
- Sharifzadeh, F. (2011). The necessity of reidentifying educational system and its role regarding country's social-scientific development: A research on university undergraduate public administration program. *Journal Management System*, 2(1), 79-112 (in Persian).
- Tosyfy, S. A. (2008). Role of higher education, research and employment. *Higher Education and Sustainable Development Conference*, Vol. 1, Institute for Research and Planning in Higher Education (in Persian).
- Umbach, P. D. Smart J. C. (2007). Faculty and academic environments: Using Holland's theory to explore differences in how faculty structure undergraduate courses. *Journal of College Student Development*, 48(2): 183-195.
- Wagner Mainardes, E & Ferreira, J.M. (2011). *Creating a competitive advantage in Higher Education Institutions: proposal and test of a conceptual model*.
- Zimmer, L. (2009). Quantities meta-synthesis: a question of dialoguing with texts, *Informing practice and Policy Worldwide through Research and Scholarship*, 53(3), 311-318.
- Virameteekul, V. (2011). Message from ministry of science and technology. Retrieved from
- Sigalas, C. (2015). Competitive advantage: the known unknown concept.
- Distanont, A. & Khongmalai, O. (2018). The role of innovation in creating a competitive advantage
- Ferrer Lorenzon, J.R.; Maza Rubio, M. T. & Garcés, S.A. (2018). The competitive advantage in business, capabilities and strategy. What general performance factors are found in the Spanish wine industry?

- ۱ Druker
- ۲ Research synthesis
- ۳ Umach & Smart
- ۴ SID
- ۵ Norma gas
- ۶ Magiran
- ۷ IRANDoc
- ۸ Scopus
- ۹ Emerald
- ۱۰ World Scientific
- ۱۱ Spring link
- ۱۲ ProQuest
- ۱۳ Science Direct
- ۱۴ Eric
- ۱۵ Google Scholar
- ۱۶ Inclusion Criterion
- ۱۷ Exclusion Criterion
- ۱۸ Kim
- ۱۹ Schaeffer et al.
- ۲۰ Evans et al.
- ۲۱ Fauziah et al.
- ۲۲ Bridgstock, R
- ۲۳ Jackson, D
- ۲۴ Eurico, et al.
- ۲۵ Clarysse et al.
- ۲۶ Asachi
- ۲۷ Wagner Mainardes & Ferreira
- ۲۸ Ferrer Lorenzon et al.
- ۲۹ Kim
- ۳۰ Schaeffer et al.
- ۳۱ Evans et al.
- ۳۲ Fauziah et al.
- ۳۳ Bridgstock, R
- ۳۴ Jackson, D
- ۳۵ Eurico, et al.
- ۳۶ Clarysse et al.
- ۳۷ Asachi
- ۳۸ Wagner Mainardes & Ferreira
- ۳۹ Geiger
- ۴۰ Druker